

Dolenjski lis

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE DOLENJSKIH OKRAJEV

TEDNIK ZA POLITIČNA, GOSPODARSKA IN KULTURNA VPRAŠANJA

Leto III. — Stev. 46.

NOVO MESTO, 14. NOVEMBRA 1952

CETRTLETNA NAROCNINA 100 DIN

IZHAJA VSAK PETEK

ZGODOVINSKI VI. KONGRES JE ZAKLJUČEN

Za generalnega sekretarja Zveze komunistov Jugoslavije je bil izvoljen tovarš JOSIP BROZ-TITO

V novi Centralni komite, Izvršni komite CK ZKJ, revizijsko in kontrolno komisijo so bili enodušno izvoljeni prekaljeni prvoroditelji delavskega razreda s tovarišem Titom na čelu — Rezultati VI. kongresa predstavljajo močno orožje za nadaljnje delo komunistov Jugoslavije pri graditvi socializma ter širjenju in poglabljanju socialistične misli v naši državi in v svetu

Sest dni je vsa Jugoslavija — in z njo ves napredni svet — sledila poteku zgodovinskega VI. kongresa KPJ, ki je bil v Zagrebu od 2. do 7. novembra. Kongres, ki je razpravljal javno pred vsem delovnim ljudstvom naše domovine, je sprejel iz vseh krajev države ogromno resolucij, pozdravov in dirl, s katerimi so graditelji socializma izrazili svojo ljubezen in vdanost avantgardi svoje borbe — herojski Komunistični partiji Jugoslavije. Kongres je znova pokazal, da Zveza komunistov Jugoslavije, v katero se je preimenovala KPJ, nima pred svojimi ljudstvom nobenih skrinvosti. Nima pa tudi nobenih skrinvosti pred delovnimi ljudmi drugih držav in narodov na svetu. Uglej, ki ga uživajo danes jugoslovanski komunisti in socialistična Jugoslavija v svetu, se je s pravkar zaključenim kongresom in njegovimi izredno

Od tedna do tedna

Precejšnjo senzacijo — če naj ubremo naš pregled po mednarodnih dogodkih, ki že na zunaj vzbujajo pozornost — je v preteklem tednu izval odstop Trygve Lieja z mesta generalnega sekretarja OZN. Lie je sicer utemeljil svojo odločitev precej osebno, toda mnogi komentatorji razlagajo, da ima odstop v sedanjem kritičnem položaju za OZN resnejše ozadje.

Nikaka skrinvost ni, da sovjetski blok ni posebno spoštoval dosedanjega generalnega sekretarja, zato pa tudi ni prikrival veselja ob njegovi ostanki. Sovjetska agencija TASS je ozmerjala Trygve Lieja z »agentom ameriških napadalnih krogov«. Hkrati pa je zanimivo, da nekatere ameriške desničarske skupine ocitajo Lieju, da je v upravnem aparatu OZN nudil zatočišče sovjetskim agentom. V takem položaju, z vseh strani bombardiran in videc počasni napredok v reševanju mednarodnih problemov, si Trygve Lie ni vedel drugače pomagati, kakor da odstopi.

Toda kako bo njegov naslednik, ki ga bo te dni izbirala Generalna skupščina, kos težavnim nalogom in različnim stališčem, ali bo znal tako voziti, da bo prav vsem strujam? Predvsem ne bo enostavna izbira novega sekretarja, ki bi ga vsi soglasno priznali in se z njim zadovoljili. Med delegacijami kroži že več imen, kateri kandidat bo najresnejši tekmeč za izvolitev — zlasti med filipinskim, mehiškim in libanonskim delegatoma — pa bomo kmalu zvedeli.

Delo Generalne skupščine poteka kljub temu medvidljivo dalje, čeprav — kakor smo že zadnjič omnenili — je še izvolitev novega predsednika ZDA začela pospeševati splošno razpravo. Na govorniškem održu so se ta čas pojavili vidnejši zastopniki mednarodnega življenja: zunanjina ministra Vel. Britanije in Francije Eden in Schuman ter ponovno sovjetski zastopnik Višinski. Slednji je zdaj že tretjič govoril na letošnjem zasedanju, to pot je imel tri ure trajajoč govor v političnem odboru — pa pri vsem tem ni povedal nič novega. Po moskovskem je hotel razvozlati korejski vozel, valil vso krivdo na druge, ponovil kremeljsko trmoglavost in nepopustljivost, na ta način pa ves problem še bolj zapletel. Eden in Schuman sta oobsodili sovjetsko politiko, ki preprečuje prostovoljno preračijanje vojnih ujetnikov, s tem pa onemogoča, da bi se Korejski problem premaknil z mrtve točke. Oba zahodnevropska zunanjina ministra pa sta razložila tudi enotno stališče do tuniškega problema, ki bo, kakor kaže, tudi precej trd oreh letosnjega zasedanja, zlasti ker zahodne veliese nasprotujejo, da bi o njem sploh razpravljal, mnoge druge države, zlasti male, pa obsojajo kolonialno politiko prav ob primeru Tunisa in Maroka.

Poleg Generalne skupščine, kjer so zbrani vsi pomembni državni in perečini mednarodni problemi, je ostalo zunanjepolitično življenje potisnjeno nekoliko ob stran. Eisenhowerjeva izvolitev je še vedno predmet mnogih kontarjev, toda za zdaj bolj ugibanj, kakor pa navajanja določenih dejstev. Skorajšnji sestanek med Trumanom in Eisenhowerm bo nudil takim razglasljanjem nekoliko več konkretno snovi. Neopăzeno tudi ne ostane razprava v britanskem Spodnjem domu, kjer so laburisti napadli, konservativci pa branili angleško gospodarstvo in razne ukrepe okrog denacionalizacije, ki jo pripravlja Churchillova vlada. Pomembna je še predvsišnja kampanja v Grčiji, kjer bo do nedelje izbrali novi parlament. O tem pa bo mogoče drugič kaj več povediti.

Poleg Generalne skupščine, kjer so zbrani vsi pomembni državni in perečini mednarodni problemi, je ostalo zunanjepolitično življenje potisnjeno nekoliko ob stran. Eisenhowerjeva izvolitev je še vedno predmet mnogih kontarjev, toda za zdaj bolj ugibanj, kakor pa navajanja določenih dejstev. Skorajšnji sestanek med Trumanom in Eisenhowerm bo nudil takim razglasljanjem nekoliko več konkretno snovi. Neopăzeno tudi ne ostane razprava v britanskem Spodnjem domu, kjer so laburisti napadli, konservativci pa branili angleško gospodarstvo in razne ukrepe okrog denacionalizacije, ki jo pripravlja Churchillova vlada. Pomembna je še predvsišnja kampanja v Grčiji, kjer bo do nedelje izbrali novi parlament. O tem pa bo mogoče drugič kaj več povediti.

pomembnimi sklepi samo še povečal. Izredno zanimanje, s katerim smo spremljali delo kongresa doma, poleg nas pa je vse napredne množice v svetu, je dokaz najgloblje povezanosti naše Partije s svojim ljudstvom. Kongres je bil mogočna manifestacija borbenosti in enotnosti duha, ki preveva milijonske množice naših narodov.

Ogromen je politični in zgodovinski pomen pravkar zaključenega kongresa. Njegova vsebina, ki je zražena v resoluciji o nalogih in vlogi Zveze komunistov Jugoslavije, nam kaže program

ker so komunisti Jugoslavije, naše delovno ljudstvo in naša socialistična država danes najzvestejši nosilci in borce za tiste velike človečanske ideale, ki so jih z neugasljivo baklo nauka Marx in Engelsa pred 35 leti prizgali pod vodstvom Lenina ruski proletarci.

VI. kongres je poleg tega ugotovil tudi vrsto uspešno uresničenih osnovnih gospodarskih, kulturno-prosvetnih in drugih nalog, ki jih je pred komuniste in narode Jugoslavije postavil V. kongres KPJ. Borba za resnično ljudsko

demokracijo je prodrla v vse naše delovne ljudi. Je in bo odvrgla vse in vsekogar, ki bi skušal zavirati napore ljudskih množic in se postavljati proti svojemu ljudstvu. Kongres je potrdil, da gremo k velikim ciljem naše revolucije z velikimi uspehi in delovnimi zmagači naproti. Potrdil pa je tudi nezljivo enotnost naših komunistov in delovnih množic nove Jugoslavije — enotnost, ki je porok naše srečne bodočnosti!

Naj živi Zveza komunistov Jugoslavije in njen generalni sekretar tovarš Tito!

Naj živi Socialistična zveza delovnih ljudi Jugoslavije!

Prva seja Centralrega komite a ZKJ

7. novembra je bila v Zagrebu seja izvoljenega Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, na kateri je bil konstituiran Izvršni komite Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. Za generalnega sekretarja Zveze komunistov Jugoslavije je bil izvoljen Josip Broz-Tito.

V Izvršni komite je bilo izvoljenih 13 članov, in sicer: Josip Broz-Tito, Edvard Kardelj, Milovan Djilas, Aleksander Ranković, Boris Kidrič in Ivan Gošnjak.

Priznanje najboljšim ob šestem kongresu

Centralni komite LMS je pred VI. kongresom pregledal uspehe mladinskih organizacij, ki so tekmovali na čast kongresa KPJ ter za dosežene uspehe v oktobru med drugim pojavili tudi naslednje mladinske organizacije: mladinski aktiv pri OLO Novo mesto, aktiv LMS v tekstilni tovarni v Novem mestu.

Pohvalno diplomo je prejel za svoje uspešno delo tudi mladinski aktiv v Kotu pri Jurjevici (okraj Kočevje), aktiv LMS v Gribljah (okraj Črnomelj) in mladinski aktiv v Sodevečki Starjem trgu (okraj Črnomelj).

Izmed šolskih organizacij je bila na Dolenjskem pohvaljena mladinska organizacija na gimnaziji v Kočevju.

Ranković, Boris Kidrič, Moša Pijade, Ivan Gošnjak, Svetozar Vukmanović-Tempo, Djuro Salaj, Djuro Pučar-Stari, Lazar Koliševski, Franc Leskošek in Vladimir Bakarić.

Izvoljen je bil tudi sekretariat Izvršnega komiteja, v katerem so: Josip Broz-Tito, Edvard Kardelj, Milovan Djilas, Aleksander Ranković, Boris Kidrič in Ivan Gošnjak.

Konstituirala se je tudi Centralna revizijska komisija. Za predsednika je bil izvoljen Dimitar Bakić, za sekretarja pa Griga Janke.

Na plenumu je bil izvoljen za predsednika Kontrolne komisije Zveze komunistov Jugoslavije Krsto Popivoda.

V soboto 8. novembra so popoldne na trgu v Črnomlju priredili slovesen sprejem delegatov s VI. kongresa. Živahnih razpoloženje med množico je dvigala črnomaljska godba, zborovalci pa so prinesli s seboj tudi zastave. Po-kongresno zborovanje je začel mladinski sekretar Martin Molek, za njim pa so govorili delegati tov. Martin Zugelj, sekretar OK KPS Črnomelj, major Čedo Radović in ljudski poslanec Ja-

Zaključni govor tovarša Tita

»Šesti kongres Zveze komunistov Jugoslavije je končal svoje delo. Na tem kongresu se je še enkrat pokazala nezljivo enotnost naše Partije (dolgotrajno in viharno pritrjevanje). Njegovi rezultati predstavljajo močno orožje za nadaljnje delo komunistov Jugoslavije pri graditvi socializma ter širjenju in poglabljanju socialistične misli v naši državi in v svetu (viharno pritrjevanje).«

Ta kongres ima zgodovinski pomen iz več razlogov. Prvič ima zgodovinski pomen zaradi tega, ker je na njem prišla do polnega izraza zmaga nad Informbirom, ki je hotel zdrobiti ne samo našo Partijo, marveč tudi našo državo in si jo podrediti kot svojo kolonijo. Drugič ima zgodovinski pomen tudi zaradi tega, ker je bila na njem tako v referatih kot v diskusiji jasno osvetljena pot našega nadaljnega dela in rezultati, ki smo jih dosegli. Ti rezultati nam kažejo, da se ni treba v bodočnosti ničesar dati in da bo vse, kar smo si sedaj postavili za nalog, v bodočnosti tudi izvršeno (dolgotrajno in viharno pritrjevanje), saj smo v dosedanjih borbi in v svojem dosedanjem delu moralni premagovati in obvladati še večje naloge, kot pa so sedaj pred nami. Perspektiva pred nami je jasna. Nismo izolirani, kot so upali SZ in informbirovske države. Imamo prijatelje po vsem svetu in ves svet gleda danes na novo Jugoslavijo in na našo Partijo ter na naše delo in na naš razvoj ne samo kot na eksperiment, nego kot na nekaj, kar daje upanje naprednemu človeštву za nadaljnji razvoj, upanje, ki ga je izgubilo zaradi izdajstva in revizionizma sovjetskih birokratov.

Tovariši in tovarische! Pozivam vas na koncu, da še bolj kot dosegli čuvate to, kar je najdragocenije za našo socialistično Zvezo komunistov Jugoslavije, t. j. enotnost in monolitost. Prav to je tisto, kar nam je omogočilo, da smo obvladali vse težave in tudi tako velikanski naval, zločinski naval na našo državo, kot smo ga doživeli leta 1948 in ves ta čas do danes. Enotnost je porok za našo bodočnost. Enotnost naše Partije, to je tista sila, tisti cement, s katerim je cementirana tudi enotnost naših narodov naše države. Bodite nosilci te enotnosti spodaj v ljudstvu in prepričani sem, da je naša zmaga zagotovljena.

Naj živi VI. kongres!

Naj živi naša Zveza komunistov Jugoslavije in naša socialistična država, Federativna ljudska republika Jugoslavija!

S tem zaključujem VI. kongres.«

RESOLUCIJA o nalogah in vlogi Zveze komunistov Jugoslavije

I.

Sest kongres KPJ opozarja na to, da je treba v sedanjem mednarodnem položaju, polnem vojnih nevarnosti, nadaljevati dosedjanje zunanjega politiko FLR Jugoslavije, ki si mora tudi v prihodnje prizadetati, da bodo ohranjeni mednarodni mir in varnost, neodvisnost in svobodni notranji razvoj ter enotnost jugoslovanskih narodov in nastopati proti vsem napadnlim načrtom in podvigu v svetu, zlasti na Evropi.

Za sedanj mednarodni položaj je značilna vloga Sovjetske zveze kot nove napadnle imperialistične sile, ki hoče doseči svetovno nadvlado. Napadnala in hegemonistična politika sovjetske vlade se zlasti kaže na-sproti socialistični Jugoslaviji.

Vlada ZSSR je zaostrlila mednarodni položaj s tem, da je vzpostavila imperialistično hegemonijo nad številnimi neodvisnimi evropskimi državami; le-ta se zmeraj zaostruje na položaj s prisilom na druge neodvisne države in vztrajnim prizadetanjem za politiko vplivnostnih področij, ki je posebno v nasprotni s koristmi majhnih in nerazvijenih držav ter resno ogroža njihovo neodvisnost. Taka politika sovjetske vlade ogroža svetovni mir in mirno sodelovanje med narodoma.

Sedanje mrzlično oboroževanje v svetu, ki ima svoje opravičilo v prečevanju agresije, je na drugi strani stalna nevarnost, da se spremeni v izvor za podžiganje nove vojne, če medtem ne bi iskali in našli miroljubne in pravilne rešitve perečih mednarodnih vprašanj.

Zatorej je pravilna dosedjanja zunanjega politika vlade FLR Jugoslavije, ki je šla za tem, da se okrepi Organizacija zdržanih narodov kot najprijemnejši mednarodni instrument za reševanje zunanjih vprašanj; politika, ki je šla za tem, da se odpravijo iz mednarodnega življenja stare imperialistične metode razdelitve vplivnostnih področij, ki so privede v slepo ulico celo vrsto mednarodnih vprašanj (Nemčija, Avstrija, Daljni vzhod itd.), pri čemer so otežili celo reševanje tako pomembnih problemov, kot so na primer pomoč nerazvitim državam, kolonialna vprašanja itd.

Glede oblik sodelovanja med FLR Jugoslavije in drugimi državami, opozarja kongres, da je vsako sodelovanje, ki ima namen krepliti varnost Jugoslavije, ki jamči za načela nevmešavanja v notranje zadeve in notranji razvoj drugih držav — pravilno, pravilno in napredno, zlasti pa v sedanjih pogojih. Zato kongres poudarja, da je nujno in potrebno razširiti in poglabljati sodelovanje med FLR in drugimi državami na teh načelih, ne glede na razlike.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Mogočna ljudska manifestacija v Kočevju

Nad 2000 ljudi je v soboto 8. novembra pričakalo na kolodvoru delegatov VI. kongresa KPJ. Kolodvor je bil slavno okrašen, množica ljudstva pa je sprejela delegate z zastavami in transparenti z napisom »Živila Zveza komunistov Jugoslavije«, »Živila Socialistična zveza delovnega ljudstva Jugoslavije« in podobno. Iz kočevske okolice, zlasti iz Stare cerkve, Starega loga, Livoda in ostalih krajev so prišli delavci drž. po-

sestev na okrašenih vozovih z zastavami. Kočevski ruderji so prišli z godbo. Ko so delegati stopili na okrašeno tribuno, jih je tisočglavna množica navdušeno pozdravljala in jim vzklikala.

Sprejem delegatov se je razvil v velik politični miting, ki mu je sledilo predvabilno zborovanje delovnih ljudi v Kočevju. Delegati so v kratkih nagonih prinesli kočevskemu ljudstvu pozdrave iz zgodovinskega VI. kongresa, ki je množicam Jugoslavije pokazal nadaljnjo pot naše socialistične graditve. Množice so navdušeno vzklikale Zvezki komunistov Jugoslavije in maršalu Titu. Takoj nato se je začelo predvabilno zborovan

Resolucija o nalogah in vlogi Zveze komunistov Jugoslavije

(Nadaljevanje s 1. strani)
v notranji ureditvi, razen seveda fašistične.

Kongres ocenjuje, da so pravilni in upravičeni ukrepi, ki jih je vlada FLRJ izdala in jih še izdaja, da bi se okreplila obrambna moč države tako glede sprejemanja ekonomskih pomoči in pomoci v oborožitvi, kakor glede ustvarjanja prijateljskih odnosov in skupnih ukrepov z drugimi državami za obrambo neodvisnosti (Grčija, Turčija itd.).

Ohranitev neodvisnosti in mirnega razvoja socialistične Jugoslavije, ki je tesno povezana z miron v svetu, zlasti pa v Evropi, je še zmeraj najvažnejši cilj narodov Jugoslavije.

Kar zadeva trško vprašanje, podudarja kongres, da je — prvič, pravilna politika konstruktivnih predlogov, ki jo je vodila vlada FLRJ in ki je šla za tem, da se to vprašanje reši neposredno med Jugoslavijo in Italijo; drugi, da niti v bodoči narodi Jugoslavije in njihova vlada ne morejo privoliti v kakršno koli trgovino na račun narodov Jugoslavije in njihovih nacionalnih ozemelj; in tretjič, da je vztrajanje italijanskih vladajočih krogov na enostranski rešitvi, kakršno žele italijanski imperialistični in kominformovski krogi, nesprejemljivo, ker bi bile s tem prizadljene nove krivice narodom Jugoslavije z odvzemom jugoslovanskega nacionalnega ozemlja. Sodelovanje z Italijo pri vprašanjih, ki zanimajo obe državi, je možno, vendar samo ob pogovoru enakopravnosti in da se Italija odreče tradicionalni imperialistični politiki nasproti našemu nacionalnemu ozemlju.

Kongres sodi, da je treba nadaljevati, razširiti in poglobiti sodelovanje z naprednimi demokratičnimi, zlasti pa socialističnimi in delavskimi gibanji, pri čemer je treba upoštevati načela enakopravnosti in nevsliljevanja svojih oblik in izkušenj drugim ter zajamčiti spoštovanje teh načel nasproti našim političnim in družbenim organizacijam. Dosledna v boju za enakopravnost narodov in mirno reševanje mednarodnih sporov in za obrambo svoje neodvisnosti ne bo socialistična Jugoslavija orodje nikogar, oziroma ne bo sodelovala v nobeni tajni ali javni zaroti proti kateremu koli narodu ali državi. Ona teži in vselej bo težila za tem, da bi normalizirala odnose z vsemi državami in da bi razvila mednarodno sodelovanje in izmenjavo na načelih vzajemnega spoštovanja suverenosti in nevmešavanja v notranje zadeve drugih držav.

II.

Kongres soglasno opozarja, da ima delavsko upravljanje gospodarskih podjetij, ki je privedlo do ustvarjanja socialističnih odnosov v proizvodnji in samoupravljanju delovnega ljudstva, odločilen pomen za nadaljnji razvoj in okrepitev socialistične demokracije in socializma.

Kongres hrkati opozarja tudi na nevarnosti, ki bodo neizogibno zavirale

delavski razred in delovno ljudstvo na demokratični poti: prvič, nevarnost birokratskih državno-kapitalističnih tendenc, drugič, nevarnost burzaoznih, klerikalnih in podobnih elementov, ki skušajo pod krinko burzaoznega demokratizma obnoviti fašizem in kapitalistične deružene odnose, in tretjič, nevarnost nezadostne zavesti o potrebah celote, t. j. nevarnost lokalizmov.

Pravice neposrednih proizvajalcev v gospodarstvu se lahko samo še širijo in poglabljajo, in sicer v določanju in razdeljevanju presežka dela, narodnega dohodka, novih investicij itd., saj je to edina pot, da bo gospodarstvo Jugoslavije tudi v praksi obravnavano kot celota, in najzanesljivejši način za zatiranje tako birokratskega centralizma kakor republiškega partikularizma, ki vsak na svoj način pomenita povratek nazaj in utegneta samo ovirati nadaljnji normalni gospodarski razvoj i krajevni i republiški ter razvoj jugoslovanskega gospodarstva kot celote, prav tako pa tudi zaostalih republik in zaostalih krajev, ki še vedno potrebujejo pomoč razvitih.

Delavci Jugoslavije nimajo in ne morejo imeti nikakršnih svojih krajevinskih nacionalnih v podobnih interesov, ki bi bili nasproti razredu kot celoti, oziroma posameznim delom razreda in zato je nadaljnje razvijanje njihove zavestne aktivne in neposredne vloge v upravljanju gospodarstva najzanesljivejše jamstvo ne le za nadaljnji razvoj socializma in socialistične demokracije, pač pa tudi najzanesljivejše sredstvo proti birokratskim ostankom in tendenciam in v centru i v republikah, ki hranijo šovinizem, otežkočajo nadaljnje bratsko zdrževanje narodov Jugoslavije in pospešujejo nacionalno utesnjost. Delavski razred in njegove razredne organizacije so bile i v vojni i v revoluciji vodilni element bratstva narodov Jugoslavije, to pa so še dandanes in morajo biti tudi v prihodnjem. Zato so napredne in socialistične vse oblike, ki olajšujejo to njeni vlogi.

V zvezi s tem je odločilnega pomena politična, idejna in druga delavnost ne le organizacije Zveze komunistov, marveč tudi slehernega njenega člena ne glede na to, kakšno delo opravlja kot zavedni in aktivni borec v okviru Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije in kot najbolj zaveden del delavškega razreda. Samo ta in takšna dejavnost i Zveze kot celote i njenih posameznih članov — proti birokratski samovolji, burzaoznom zaročam in spletam ter krajevni ozkogrudnosti lahko zajamči nadaljnji demokratični in socialistični razvoj, zato šovinizem ter utrdni, bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov, ki je poročilo njihovega svobodnega življenja in nadaljnega razvoja. Demokracija, ki se zavestno in aktivno ne bori za svoj obstanek in svoj napredok, lahko vedno pride v polozaj, da jo izpodkopljeno njeni zunanjii in notranji sovražniki.

Sestki kongres poudarja, da je vloga sindikatov, prostovoljne organizacije naših množic delavškega razreda in uslužbencev nenavadno važna, prav v obdobju delavškega upravljanja gospodarstva in borbe za socialistično demokracijo. Kongres opozarja na vlogo sindikatov, ki zasfajajo razred kot celoto v odnosu do posameznih podjetij in morajo skrbeti za ureditev ter pravilno funkcionaliranje na grajevanja na volitve delavških svetov, socialno zavarovanje, množično vzgojo delavcev, prav tako pa tudi za dejavno udeležbo delavcev

III.
Z dosedanjem borbe in naporu za izpolnitev petletnega plana se je delovnemu ljudstvu pod vodstvom delavškega razreda navzeli škodi in težavam, ki jih je delovnemu ljudstvu Jugoslavije prizadela ekonomska blokada, organizirana od vlade Sovjetske zveze, posrečila, da je položilo temelje za nadaljnji industrijski in socialistični razvoj

v organih oblasti. S tem izpoljujejo sindikati glavno vlogo — da so šola socialističnega demokratizma in moničnega delavškega samoupravljanja. Kongres sodi, da je pravilno, ker so sindikati navezali stike z inozemskimi strokovnimi organizacijami; pravilno in potrebno je tako za nas kot za mednarodno delavsko gibanje, da v bojo se okrepijo in poglobijo te zvezne.

Za nadaljnji normalni razvoj gospodarstva kot celote je treba zagotoviti dokončanje ključnih industrijskih objektov. Nadaljnja graditev industrije mora potekati skladno z ostalimi gospodarskimi panogami in tvarnimi ter umskimi možnostmi države. S tem v zvezi je zlasti važno pospeševanje kmetijstva, graditev modernih komunikacij in modernega prometa, prav tako pa tudi dviganje materialnega in kulturnega standarda ljudstva.

Glede socialistične preobrazbe kmetijstva se je predvsem treba usmeriti k dviganju storilnosti dela. Samo v skladu z dviganjem storilnosti dela v kmetijstvu se je mogoče pravilno lotiti oblik združevanja kmetov. V ta namen je treba nadaljevati nadaljnjo graditev industrijske podlage za kmetijstvo ter se lotiti po področjih in panogah specificiranega proučevanja in sestavljanja orientacijskih planov za razvoj kmetijstva za daljša obdobja.

Glede oblik združevanja na vasi podudarja kongres dve zelo važni načeli, od katerih ne smemo odstopiti, ne da bi ogrožen socialistični razvoj v celoti, zlasti pa predanost delovnih kmetov novi družbeni ureditvi. Ta načela so: 1. Jačanje in razvijanje socialistične demokracije tudi na vasi v borbi proti birokratizmu ter vsem političnim, idejnim in drugim sovražnikom socialistizma. 2. Dosledno se je treba držati prostovoljnosti in demokratičnosti v razvijanju zadružnih oblik dela in življenja delovnih kmetov. Kršitev demokratičnosti in prostovoljnosti je eden osnovnih virov birokratizma in burzaozne ter klerikalne reakcije na vasi.

Nadaljnega razvoja socialističnih odnosov v kmetijstvu si prav tako ni mogoče zamisliti brez krepitev socialistične zavesti na vasi in vzgajanja delovnih kmetov v duhu socialistizma, zato je treba imeti to nalog za eno najvažnejših nalog Zveze komunistov Jugoslavije.

Sestki kongres poudarja, da je vloga sindikatov, prostovoljne organizacije naših množic delavškega razreda in uslužbencev nenavadno važna, prav v obdobju delavškega upravljanja gospodarstva in borbe za socialistično demokracijo. Kongres opozarja na vlogo sindikatov, ki zasfajajo razred kot celoto v odnosu do posameznih podjetij in morajo skrbeti za ureditev ter pravilno funkcionaliranje na grajevanja na volitve delavških svetov, socialno zavarovanje, množično vzgojo delavcev, prav tako pa tudi za dejavno udeležbo delavcev

IV.
Sestki kongres poudarja, da je vloga sindikatov, prostovoljne organizacije naših množic delavškega razreda in uslužbencev nenavadno važna, prav v obdobju delavškega upravljanja gospodarstva in borbe za socialistično demokracijo. Kongres opozarja na vlogo sindikatov, ki zasfajajo razred kot celoto v odnosu do posameznih podjetij in morajo skrbeti za ureditev ter pravilno funkcionaliranje na grajevanja na volitve delavških svetov, socialno zavarovanje, množično vzgojo delavcev, prav tako pa tudi za dejavno udeležbo delavcev

Naj živi VI. kongres ZKJ! Naj živi Izvršni komite CK ZKJ in tovariš Tito! Z dolgotrajnim ploskanjem in skandiranjem je tisočglava množica pozdravila govor tovariša Jožeta Borštnarja. Za njim je govoril o kongresu in moči naše JLA delegat polkovnik Mico Kovšovac, nato pa sekretar MK ZKJ tov. Miha Počervina in delegat tov. Franc Kolar član HK ZKJ. Vsakega delegata so delovni ljudje Novega mesta pozdravljali z dolgotrajnimi ovacijami in dajali duška svojim čustvom ob veličini zaključnega kongresa in njegovih zgodovinskih sklepov.

Ob igranju godbe je bilo nato veliko pokongresno manifestativno zborovanje zaključeno.

Naj živi VI. kongres ZKJ! Naj živi Izvršni komite CK ZKJ in tovariš Tito!

Z dolgotrajnim ploskanjem in skandiranjem je tisočglava množica pozdravila govor tovariša Jožeta Borštnarja. Za njim je govoril o kongresu in moči naše JLA delegat polkovnik Mico Kovšovac, nato pa sekretar MK ZKJ tov. Miha Počervina in delegat tov. Franc Kolar član HK ZKJ. Vsakega delegata so delovni ljudje Novega mesta pozdravljali z dolgotrajnimi ovacijami in dajali duška svojim čustvom ob veličini zaključnega kongresa in njegovih zgodovinskih sklepov.

Ob igranju godbe je bilo nato veliko pokongresno manifestativno zborovanje zaključeno.

Naj živi VI. kongres ZKJ! Naj živi Izvršni komite CK ZKJ in tovariš Tito!

Z dolgotrajnim ploskanjem in skandiranjem je tisočglava množica pozdravila govor tovariša Jožeta Borštnarja. Za njim je govoril o kongresu in moči naše JLA delegat polkovnik Mico Kovšovac, nato pa sekretar MK ZKJ tov. Miha Počervina in delegat tov. Franc Kolar član HK ZKJ. Vsakega delegata so delovni ljudje Novega mesta pozdravljali z dolgotrajnimi ovacijami in dajali duška svojim čustvom ob veličini zaključnega kongresa in njegovih zgodovinskih sklepov.

Ob igranju godbe je bilo nato veliko pokongresno manifestativno zborovanje zaključeno.

Naj živi VI. kongres ZKJ! Naj živi Izvršni komite CK ZKJ in tovariš Tito!

Z dolgotrajnim ploskanjem in skandiranjem je tisočglava množica pozdravila govor tovariša Jožeta Borštnarja. Za njim je govoril o kongresu in moči naše JLA delegat polkovnik Mico Kovšovac, nato pa sekretar MK ZKJ tov. Miha Počervina in delegat tov. Franc Kolar član HK ZKJ. Vsakega delegata so delovni ljudje Novega mesta pozdravljali z dolgotrajnimi ovacijami in dajali duška svojim čustvom ob veličini zaključnega kongresa in njegovih zgodovinskih sklepov.

Ob igranju godbe je bilo nato veliko pokongresno manifestativno zborovanje zaključeno.

Naj živi VI. kongres ZKJ! Naj živi Izvršni komite CK ZKJ in tovariš Tito!

Z dolgotrajnim ploskanjem in skandiranjem je tisočglava množica pozdravila govor tovariša Jožeta Borštnarja. Za njim je govoril o kongresu in moči naše JLA delegat polkovnik Mico Kovšovac, nato pa sekretar MK ZKJ tov. Miha Počervina in delegat tov. Franc Kolar član HK ZKJ. Vsakega delegata so delovni ljudje Novega mesta pozdravljali z dolgotrajnimi ovacijami in dajali duška svojim čustvom ob veličini zaključnega kongresa in njegovih zgodovinskih sklepov.

Ob igranju godbe je bilo nato veliko pokongresno manifestativno zborovanje zaključeno.

Naj živi VI. kongres ZKJ! Naj živi Izvršni komite CK ZKJ in tovariš Tito!

Z dolgotrajnim ploskanjem in skandiranjem je tisočglava množica pozdravila govor tovariša Jožeta Borštnarja. Za njim je govoril o kongresu in moči naše JLA delegat polkovnik Mico Kovšovac, nato pa sekretar MK ZKJ tov. Miha Počervina in delegat tov. Franc Kolar član HK ZKJ. Vsakega delegata so delovni ljudje Novega mesta pozdravljali z dolgotrajnimi ovacijami in dajali duška svojim čustvom ob veličini zaključnega kongresa in njegovih zgodovinskih sklepov.

Ob igranju godbe je bilo nato veliko pokongresno manifestativno zborovanje zaključeno.

Naj živi VI. kongres ZKJ! Naj živi Izvršni komite CK ZKJ in tovariš Tito!

Z dolgotrajnim ploskanjem in skandiranjem je tisočglava množica pozdravila govor tovariša Jožeta Borštnarja. Za njim je govoril o kongresu in moči naše JLA delegat polkovnik Mico Kovšovac, nato pa sekretar MK ZKJ tov. Miha Počervina in delegat tov. Franc Kolar član HK ZKJ. Vsakega delegata so delovni ljudje Novega mesta pozdravljali z dolgotrajnimi ovacijami in dajali duška svojim čustvom ob veličini zaključnega kongresa in njegovih zgodovinskih sklepov.

Ob igranju godbe je bilo nato veliko pokongresno manifestativno zborovanje zaključeno.

Naj živi VI. kongres ZKJ! Naj živi Izvršni komite CK ZKJ in tovariš Tito!

Z dolgotrajnim ploskanjem in skandiranjem je tisočglava množica pozdravila govor tovariša Jožeta Borštnarja. Za njim je govoril o kongresu in moči naše JLA delegat polkovnik Mico Kovšovac, nato pa sekretar MK ZKJ tov. Miha Počervina in delegat tov. Franc Kolar član HK ZKJ. Vsakega delegata so delovni ljudje Novega mesta pozdravljali z dolgotrajnimi ovacijami in dajali duška svojim čustvom ob veličini zaključnega kongresa in njegovih zgodovinskih sklepov.

Ob igranju godbe je bilo nato veliko pokongresno manifestativno zborovanje zaključeno.

Naj živi VI. kongres ZKJ! Naj živi Izvršni komite CK ZKJ in tovariš Tito!

Z dolgotrajnim ploskanjem in skandiranjem je tisočglava množica pozdravila govor tovariša Jožeta Borštnarja. Za njim je govoril o kongresu in moči naše JLA delegat polkovnik Mico Kovšovac, nato pa sekretar MK ZKJ tov. Miha Počervina in delegat tov. Franc Kolar član HK ZKJ. Vsakega delegata so delovni ljudje Novega mesta pozdravljali z dolgotrajnimi ovacijami in dajali duška svojim čustvom ob veličini zaključnega kongresa in njegovih zgodovinskih sklepov.

Ob igranju godbe je bilo nato veliko pokongresno manifestativno zborovanje zaključeno.

Naj živi VI. kongres ZKJ! Naj živi Izvršni komite CK ZKJ in tovariš Tito!

Z dolgotrajnim ploskanjem in skandiranjem je tisočglava množica pozdravila govor tovariša Jožeta Borštnarja. Za njim je govoril o kongresu in moči naše JLA delegat polkovnik Mico Kovšovac, nato pa sekretar MK ZKJ tov. Miha Počervina in delegat tov. Franc Kolar član HK ZKJ. Vsakega delegata so delovni ljudje Novega mesta pozdravljali z dolgotrajnimi ovacijami in dajali duška svojim čustvom ob velič

Fronta v novomeškem okraju mora vložiti v predvolilno delo več političnega boja za svoje kandidate!

Zbori volivcev - spričevalo dela množičnih organizacij in zavednosti državljanov

Po vseh volilnih enotah so bili v zadnjih dveh tednih zbori volivcev, najnižji, pa tudi najširi parlament naše ljudske oblasti. Bili so odraz politične in gospodarske razgledanosti prebivalcev, hkrati pa tudi slika boljsega ali slabšega, pa tudi — v nekaterih, resa zelo redkih krajih — nikarskega političnega dela množičnih organizacij, zlasti pa partijskih in frontnih občinskih komitejev oziroma odborov, Zvezne borcev in AFZ.

Dovolite imamo še dobre tri tedne časa za politično delo med volivci. Ker so se marsikje na Dolenjskem v zadnjem času zaradi pospešenega dela Partije uspavale frontne organizacije, največ odborom OF resno opozorilo: treba se je takoj in z vso silo spustiti v politični boj za svoje kandidate! Da je bilo dosedanje dela mnogih odborov OF slabo, kaže ponekod slaba udeležba na zborih volivcev, drugje spet omalo-važevanje volivcev, o katerem govorijo ostanke reakcije. Mnogo krajev je še, kjer ljudje niso poučeni o političnem pomenu volitev in občine in OLO, kjer so jim demokratične volitve z listki neznanega stvar in kjer se še vedno ne zavedajo pomena in delokroga občinskih ljudskih odborov. Premalo je bilo doslej političnega dela z volivci, marsikje pa preveč poudarjanja samo na lokalna gospodarska in komunalna upravljanja. Premalo je bila ljudem raz-

ložena četrtja akontacija davkov in vzrok, zakaj je le-ta višja od prejšnjih. Vse premalo se govorja na sestankih o pomoči, ki jo Jugoslavija prejema od nekaterih zapadnih držav, premalo čujejo volivci o naši zunanji politiki in krepljivi naše Ljudske armade, brez katere ni in ne bi bilo svobodne domovine. Čeprav so skoraj povsod na kanclatih listah zavedni člani Fronte, pa ljudje še vendarle premalo pozna globoč politični pomen decembrskih volitev. O zborih proizvajalcev obstajajo velike nejasnosti, o posledicah suše v državah se ne govorja skoraj nikjer dovolj prepričevalno.

O vsem tem bodo razpravljali v tem in prihodnjem tednu zbori in všaki sestanki volivcev. Na sejahi občinskih odborov OF je bil sestavljen načrt podrobne politične dela za vsako vas. Domačini aktivistom bodo pršli na pomoč tam, kjer bo to treba, tovarši iz mesta in okrajnega odbora OF. Došeli je treba, da bo sleherni volivci v okraju dobra seznanjen z vsemi vprašanji, ki stoje pred nami pred volitvami. Vse premalo se so doslej pokazali na zborih volivcev *ljudje iz proizvodnje!* Prav ti bi morali odločno sodelovati pri sestavljanju načrtov, s katerimi stopajo na volitve občinske organizacije OF. Vse to moramo v prihodnjih dneh popraviti in izboljšati priprave na vapravljajo.

Od Suhe krajine do Škocjanca in Mokronoga...

Udeležba na zborih volivcev je na splošno v Suhi krajini dobra. Volilnih sestankov in zborov volivcev se je v Suhi krajini udeležilo okrog 75% vseh volivcev. To je vsekakor lepo število, ki kaže, da se Suhokranjčani zanimajo za gospodarske in politične probleme. Toda iz razprav na zborih je razvidno, da si glede bodočega gospodarskega razvoja le še niso dovolj na jasne. Vse preveč je na teh sestankih taternica in cikanja na pasivnost kraja in pričakovanje neke pomoči od drugod. Socialistično gospodarstvo ni v tem, da država daje podporo delu prebivalstva, da torda životari iz leta v letu pri zaostalem načinu gospodarstva v poljedelsko pasivnem kraju. Suhokranjčani bi morali vendar že končno spoznati, da je od njih samih odvisno, kdaj si bodo — razumljivo ob pomoči družbe — preusmerili svoje gospodarstvo na onesnežene panege. Včasih je živinoreja donašala Suhi krajini lepe dohodke, danes pa postavljajo kot pogoj za dvig živinoreje vodovod. Prav je, tudi za vodovod se je treba boriti, toda današnja živina ne potrebuje nič več vode, kot jo je potrebovala v starji Jugoslaviji, in vendar je takrat prihajala na trg najlepša živilna prav iz Suhe krajine! Vode tudi danes ni manj kot jo je bilo takrat.

Najslabša udeležba na zborih volivcev je bila do sedaj v škocjanski občini. Komaj slabih deset odstotkov volivcev se je udeležilo zborov. Tu se vedno bolj pojavlja težnja, da biali na kandidatno listo velike kmete, češ ti se bodo bolj uspešno upirali velikim davkom. Poleg tega, da je tak račun več kot smešen, vprašajmo velike kmete, ki si sedaj želijo oblastnih stolčkov v ljudskem odboru, zakaj se niso pulili za mesta v prejšnjem krajevnem odboru, ko je bilo treba izpolnjevati poleg drugih nalog še obvezno oddajo? Takrat so pošiljali naprej male kmete. Čudno je, da te njihove politike ne sprevidijo mali kmetje in jih razkrinkajo. Pa partijska in frontna organizacija? Volivci, ki so se udeležili zborov, so zdravo razpravljali o raznih gospodarskih problemih, po zaslugu nedelavnosti množičnih organizacij pa bo le majhen del volivcev seznanjen s posmem volitev in bodočimi nalogami ljudskih odborov, ker je bila udeležba na zborih doslej tako majhna.

Zvonjenje med gospodarskimi vprašanji

Občina Gotna vas je med najbolj obsežnimi v okraju, zato so tudi ljudje različni, politična zavest pa še bolj. V Smolenji vasi so prišli prvci na zbor volivcev samo štirje volivci; v Birčni vasi so sklicali zbor kar trikrat, tako vnestno so ga sklicevali. Ni res, da ljudje nočejo na zbor, pač pa je res, da

Mnogo je zdravih predlogov in koristnih sklepov

V veliki večini so potekali zbori volivcev v znamenuju resnega razmotrivanja gospodarskega in političnega položaja doma in v svetu ter koristnih predlogov in sklepov. Velika večina delovnih ljudi z vso pozornostjo spremila napore državnega in političnega vodstva za premagovanje različnih težav ter za izboljšanje gospodarstva. Delovni ljudje vedno bolj odobravajo ukrepe oblastnih organov in kažejo veliko pravljeno, da sami pri teh naporih sodelujejo ter pomagajo kjer koli je treba. Tudi to je prišlo do izraza v veliko primerih na zadnjih zborih volivcev.

V občini Trška gora se je zborov udeležilo 50% volivcev. Sklenili so organizirati enoletno kmetijsko šolo, v kateri bodo vključili vso moško mladino in mlajše gospodarje. Sklenili so tudi, da je nujno potrebno zgraditi most čez Krko pri Otočcu, napraviti periča, popraviti pot in podobno. V Vel. Gabru so razpravljali o elektrifikaciji, dvigu živinoreje, gozdarstvu in drugih problemih. Spoznali so, da so se dosedaj za te stvari premalo brigali. Za

kandidate so izvolili najboljše gospodarsko-politično razgledane gospodarje kot so Markovič, Žefran in Smole. V Gor. Kamencu je nekdo na zboru volivcev predlagal, naj bi odpravili invalidinost, če da so že dosedaj invalidi in socialni podpiranci prejeli preveč denarja. Jasno je, da tak predlog lahko pride samo ljudi, ki v vojni niso ničesar ali zelo malo žrtvovali za domovino in imajo tudi danes vsega dovolj.

Novomeški volivci dajejo priznanje dosedanjemu odboru in predlagajo...

Zbori volivcev na območju mestne občine so bili prav dobro obiskani. Obširno poročilo sedanega mestnega ljudskega odbora mora vsakogar zmanjmati. Volivci so dali priznanje ljudskemu odboru za dosedanje uspehe in način vrsto nalog za bodoče. V volilnih enotah Irča vas so z dobrovajanjem vzel na znanje poročilo o dosedjanjem delu, še bolj toplo pa pozdravili načrt bodo-

čega dela, ki ga je že pripravil ljudski odbor na pobudo Fronte. Najbolj so pozdravili tisti del bodočega načrta, ki govorji o gradnji mostu za pešce čez Krko ob železniškem mostu. Predlagali so, naj bi ta naloga bodočega mestnega odbora bila med prvimi. O mestnem vodovodu razpravljali na vseh sestankih. V Kandiji voda tako smrdi po kloru, da je komaj užitna, pa še take večkrat manjka. Gospodinje so izrazile že-

ljo, da bi uprava vodovoda pred vsako daljšo prekinjivo dobave vode to objavila v Dolenjskem listu ali drugače, da bi si pripravile rezervo. Kandidija je tudi brez vsake dvoranje. Zato so predlagali, da bi pri gradnji stanovanjskega bloka v Štemberjevi ulici zgradili tudi primerno dvorano. V volilni enoti Irča vas so med drugim sklenili napovedati tekmovanje vsem ostalim volilnim enotam za izvedbo volitev 7. decembra.

Sovražniki napredka so tudi tokrat na delu

Pri vsaki priliki ne manjka sovražnih poizkusov begati delovne ljudi, prav tako pa jih ne manjka tudi pred temi volitvami. Na Visevcu v Suhih krajini je nekdo misil, da bo odvrnil ljudi od sodelovanja z ljudsko oblastjo s tem, da je razširil lističi s sovražno vsebinou, ki so se jim pošteni ljudje pomilovalno smejali. Nekdo je tudi sprožil zelo »modro« trditve, čaš v »Dolenjskih Toplicah smo ploskali« da sedaj plačujemo toliko več davka. Drugod spet trdili, so davki tako visoki, ker smo denar porabili za topliško prireditve. Trditve je toliko bolj prozorna, ker vsakdo ve, da je prireditve organiziral Glavnin odbor Zvezne borcev in ne država, poleg tega pa so vsa podjetja, ki so tam prodajala, prispevala od svojega dobička za stroške prireditve! V Stopičah so nekateri hoteli odvrniti ljudi,

da bi šli na volišče, češ »ker niso k nam pustili škofa in ni bilo birmje, pa ne gremo na volišče!« Tudi v okolici Trebnjega se je razširila parola za neudeležbo na volitvah. Vzroka ne navajajo. To so sicer glasovi posameznih ljudi, ki so nikakor ne morejo sprizgniti na našo stvarnost, vendar pa kažejo, da so naše politične organizacije premalo budne. Dogaja se, da celo posamezni komunisti nasledajo sovražnemu poizkusu, da pride čim manj žena v ljudski odbore, kar je popolnoma nepravilno.

Veliko je bilo na vseh zborih volivcev razpravljajti o davkih, zlasti o četrtih akontacijah. Ljudje ob pravilnem volitvahnem razumejo nujnost plačila davka, ugotavljajo pa, da so marsikje prevele razlike med posameznimi vezanci, kar bi bilo treba popraviti.

DOBREPOLJSKA DOLINA PRED VOLITVAMI

Bivši trgovci in stari župani si želijo nazaj „zlatih časov“...

V Dobrempolju vlada letos večje zanimanje za volitve v ljudski odbore kakor prejšnja leta. Zbori volivcev so imeli že po vseh volilnih enotah, razen Strug in Vidma. V Strugah se na zbor volivcev pripravljajo frontovci razmeroma dobro, saj se v tem kraju zadnji čas stanje precej izboljšuje. Med drugim so sprejeli v OF 15 novih članov. V Vidmu so volilne priprave slabše in tu politični aktiv preveč cepi svoje sile. Tako so n. pr. sklicali na en večer zbor volivcev, sejo zadružnega živinorejskega odsaka in imeli predavanje, na katerem je bilo okoli 30 ljudi. Jasno je, da je to nepravilno in da je potrebno večje sodelovanje.

Na splošno so zbori volivcev veliko boljši kot v prejšnjih letih. Diskusija je stvarna, obisk pa boljši, saj so le redke volitve, razen Vidma, da se nihče ne bi udeležil zboru volivcev. Posebno zanimanje vlada pri izbiro kandidatov in skoraj povsod so volivci izbrali iz svoje sredje najboljše može in žene.

Tudi v vasi Cesta se je situacija precej popravila. Prejšnja leta sploh niso marali odbornika in ni bil nihče iz tega kraja v občinskem ljudskem odboru. Sedaj so že imeli zbor volivcev, ki je bil dobro obiskan. Izbrali so tri najboljše kandidate svoje vasi.

Dober zbor volivcev je bil tudi v Podpeči, še boljši pa v Kompoljah. Pa tudi v Bruhanji vasi ni bil slab, čeprav je v tej vasi čutiti vpliv reakcije. Cuti se namesto, da se Zelnik Franc, bivši lesni trgovec in župan, še sedaj ni spriznal z Osobovidilom frontu v ljudskem oblastju, pa tudi z zadružno ne. Še vedno v zelo prefinjeni obliki podnika to in ono. No, pa ljudje se temu ne čudijo.

IZVOLITE NOVI LJUDSKIH ODBOROV POMENI NADALJNIJU KORAK V RAZVIJANJU SOCIALISTICNE DEMOKRACIJE

saj ga poznašo že od prej, da je imel najraje sam sebe. Držal pa je vedno s tistimi, ki mu je osebno koristil. Ko so bili na »špici« klerikalci, je »drukal« zanje, ko so prišli na »špico« liberalci, ki priloži pisker k njem. Potem je bil okupator, pa ni imel nič proti. No, ne delajo mu krivice, tudi za partizane je bil, svoja dva sina pa je imel pri belih.

Potem je bila zmaga in tudi v Dobrempolju se je zasukalo. Zdaj so dobili besedo napredni delovni ljudje; tudi oblast so dobili v roke — vendar »ti niso pravi in veljaki jim pravijo nemaniči. S tem se strinja tudi Zelnik in zato noče z njimi, kaj šele, da bi zanje »drukal!« To je pokazal tudi na zadnjih volitvah v zvezno skupščino, katerih se nihče izmed njegovih družine udeležil, razen sina Milana, uslužbenca KZ.

Sedaj, ko so prišli do besede in oblasti delovni ljudje, sedaj ko ima svojo odločilno besedo tudi revni kmet, sedaj je Zelnik Franc proti v verjetno misli, da je bilo takrat najbolje, ko je vladala njegova modrost, ki so jo vsi pošteni,

delovni ljudje gremko okusili. Da bi se povrnili ti stari in »zlati časi«, je dajal tudi lažne podatke o posameznih ljudeh v dobrempoljski dolini. Zato je iskal oporek, kjer je mogel, pa tudi na Ljubljano in Spano ni pozabil. No, srce ga tako ne boli če komu dela krivico, ker je verjetno že od prej tega navajen. Sedaj se širi bajka, da ve za kupce, ki bi odkupili repa, kateri imajo kmetje veliko, a zadružni noče zanje povedati, ker bi potem lahko ona repa odkupovala in oddajala naprej. Kmetje dobrempoljske doline vedo, da bi za počen groš prodal svojo grešno dušo, a ne samo občuljške interese in cilje. S svojim indifrentnim odnosom do skupnosti in na predne socialistične misli in prakse bo Zelnik še jasneje izpričal svojo nazadnjaško in v bistvu reakcionarno notranjost pred delovnimi ljudmi dobrempoljske doline, ki že tako dobro poznajo njegovo spekulativno dušo, ki ima po vrhu še to slabost, da želi zavajati še druge.

Tudi te volitve bodo potrdile, da je »zlatim časom« starih trgovcev in bivših županov za vedno odklenkalo.

Razgibanost v velikološki občini

Zanimivo je prisostvovati zborom volivcev. Tu zvezni marsikaj novega in se tudi marsikaj nauči. Razgibana diskusija, kritika, razprave in podobno v dobrempoljski dolini. Zdaj so dobili vodnik, ki je razvila živinorejsko diskusijo o tem, kdo naj bo kandidat, je zajela že ves sektor tamkajšnje občine. Na zborih sodelujejo skoraj vsi volivci, ki pretresajo predlogom oziroma bodočih članov občin.

V prvih volilnih enot so bili volivci z izbira kandidatov zelo zadovoljni, saj predlagajo najboljše ljudi, ki so s svojim doseganjem delom dokazali, da so tega zaupanja vredni. 30 volilnih enot, ki jih imajo občina Velike Lašče, je sedaj resnično razgibanih, saj ne mine dan, da ne bi v kategoriki bilo zboru volivcev. Velike Poljane, Veliki Oslonik, Krvava peč, Turnjak, Rob, Male Lašče, Mali Ločnik in še nekatere volilne enote so zboru volivcev že zaključile. V Krvavi peči so volivci že na zboru izbrali predstavnika, da bo dobil največ glasov kandidat Rajko Zgomec, zastavljen borec iz NOV, ki je tudi danes zelo požrtvovan in se trudi za izboljšanje življenja delovnega ljudstva.

Prav zato so volivci z zanimanjem poslušali in sprejeli vrsto predlogov in načrtov, ki naj izpolni že ta ozir, novi občinski ljudski odbor. Predvsem pa treba takoj misiliti na regulacijski načrt Metliko in postopoma izvesti kanalizacijo, vodovodno omrežje in tlakovano cesto s kolodvora do Metlik in skozi mesto. Izboljšaj se javna razsvetljiva, izvrši naj se poimenovanje cest in trgov, popraviti je treba oporno zidovje na starem pokopalisku in obenem misiliti na novo pokopalisko, ker je staro že pretešno. Kljub temu, da Metlika za zdaj še nima industrije, se vidno sira, zato je treba skrbeti za povečanje stanovanjskega fonda, zlasti ker je bilo l. 1944 med vdrom Nemcev in Vlasovcev v Metliko požgan mnogo stanovanjskih hiš. V mestu je tudi predvidena graditev velike vinske kleti za vzhodni del Belo krajine, nujno pa je izboljšati gostinstvo mreže in dvigniti tujski promet, ki ima zaradi bližnje tople Kolpe in prijetne okolice vse možnosti za najlepši razvoj. Sprejetih je bilo več sklepov za kulturno postrežbo v nekaterih podjetjih, za strojno kontrolo nad izvajanjem sklepov očitno gradbenega odbora in podobno.

Vse sklepove so izvedeni, da so vse vredne, v katerih so bili vse možnosti za najlepši razvoj. Vse sklepove so izvedeni, da so vredne, v katerih so bili vse možnosti za najlepši razvoj. Vse sklepove so izvedeni, da so vredne, v katerih so bili vse možnosti za najlepši razvoj. Vse sklepove so izvedeni,

Elektrifikacija je pogoj za napredek pravijo v Poljanski dolini ob Kolpi

Delo Fronte pred volitvami še ni zadovoljivo

Ce se priprejite po cesti iz Kočevja do meste, kočevskega in ēnomaljskega okraja na Vidmu, se vam nudi prelepi razgled na kakih 12 km dolgo in 3 do 4 km široko valovito Poljansko dolino ob Kolpi, najugozodnejši del Bele krajine, locen od ostalih krajev ēnomaljskega okraja pa do 600 do skoraj 900 metrov visokem gorskem grebenom, ki se vleče vse od kočevske meje na Bukovgori pa do bližnje Vinice. Ta gorski greben je poleg drugih tudi vzrok, da je dolina slabo povezana s prometom z drugimi kraji. Edina zvezka je avtobus, ki vozi trikrat na teden v ēnomelju in trikrat na teden v Kočevje. V obre mesti je približno enako daleč, le v slučaju, da bi bila dokončana že pred vojno začeta nova cesta Stari trg-Tančna gora-Črnomelj, bi bila pot v ēnomelju znatno krajsa. Med vojno, zlasti po italijanski kapitulaciji, je bila dolina važno in dokaj varno partizansko zaledje, saj po nemški ofenzivi v jeseni 1943 v dolino ni več stopila noben okupatorjevega vojakov. Poleg drugih edinjev in ustanov je bil tu tudi štab dopolnitvenega bataljona VII. korpusa. Neketi novinci, ki so prihajali iz vse Slovenije v partizane, so tu dobili osnovno vojaško-partizansko znanje, predno so odšli v razne edinice. Tudi zavezniška letala so tu najprej in sicer v spomladi 1944 odmetavala pomor za partizanske vojsko.

Ze pred vojno so začeli (največ ob volitvah) z gradnjo vodovoda in z elektrifikacijo ter gradnjo ceste Stari trg-Črnomelj. Elektrifikacija se je končala z nekaj postavljanimi drogovci, vodovod pa s polpolitožljivo cevi od rezervarja na hribu Sv. Antona do izvira v Dolu ter zgraditvijo strojnice za ērpake. Tako je stanje vodovoda se danes — po 13 letih! Vodovod brez strojnih naprav in stroji brez pogonske sile so brez korist. Toda včasih niso odločno gospodarske križi prebivalcev, pač pa politični načrti takratnih politikov, ki so čutili, da se jim sprijevo nezadovoljstva ljudi tla pod nogami vedno bolj majajo.

PRVEGA DECEMBRA BO PRVIČ ZASVETILA ELEKTRICNA LUC

Elektrifikacija je lani in letos lepo napredovala. Zgrajen je transformator pri vasi Predgrad in napeljan daljnovid do njega. Sedaj postavljajo drogovce do pošameznih vasi najbljžje okolice. Predsednik upravnega odbora Elektro-podjetja Ljubljana, tovaris Jože Zeleznik, je objavil, da bo

Prav tako sta občinski komite in občinski odbor že razpravljala o drugih starih, ki zadevajo gospodarski dvig doline. Sedaj ko takoreč že imajo elektriko, se odpirajo pogoji za razvoj obrti in podjetij. Obrti v dolini namreč skoraj ni, pač pa je toliko bolj razvito šumarstvo. Poleg živinoreje in sadjarstva bi bil tudi les važen dohodek prebivalstva, če bi bile prometne zvezve bolj ugudne. V dolini so na raznih krajin deloma odkrita ležišča premoga, posebno veliko pa je železne rude Seveda podrobnejši raziskovanj v tem oziru dosedaj še ni bilo. Ogromna sila Kolpa teče neizkoriscena. Prav

Od 25. do 27. septembra t. l. je bil v Vršcu kongres vinogradnikov in kletarjev, katerga se je udeleželo preko 400 delegatov iz vseh vinorodnih predelov naše države. Ce izvzamemo zvezne konference vinogradniških in sadjarških strokovnjakov, ki je bila v januarju 1949 sklicana v Sremskih Karlovcih, je pravzaprav bil to prvi povojni kongres vinogradnikov, ki je imel za cilj, da obdelava osnovno problematiko našega vinogradništva ter sprejme potrebne sklepe, da se ta vaja panova našega kmetijstva gospodarstva dvigne na višje nivo. Iz LR Slovenije se je kongresa udeležilo preko 70 delegatov, med njimi tudi 10 iz novomeškega in ēnomaljskega okraja.

Nase vinogradništvo stoji pred mnogimi težkimi problemi, ki jih moramo rešiti, če hočemo v bodočnosti sploh govoriti o vinogradništvu kot rentabilnemu gospodarskiemu.

To probleme danes ne postavlja samo ozek krog vinogradniških strokovnjakov, ki zadevajo kmetijstvo, temveč se teh problemov danes zadevajo množice naših vinogradniških proizvajalcev, ki zadevajo, da pristopimo k aktivnemu in konkretnemu reševanju teh problemov. Naš vinogradnik želi določene in v danem trenutku izvedljive korake v smerni obnovi vinogradništva. Ta pojav ustvarjalne inicijative od spodaj, ki je naša odziv tudi v kongresu, ki je bil sklican in organiziran od strani enega največjih vinogradniških centrov v državi — Vršca, je jasen odraz novega stanja v naši državi. Je pa hkrati tudi garancija, da sklepi kongresa ne bodo ostali v predalu kakrške administrativce, temveč bodo služili kot potokaz našim vinogradnikom pri dvigu vinogradniške proizvodnje. S tem ne mislimo reči, da v teh zadnjih letih nismo nitičesar storili v tej smeri. Venčar si moramo priznati, da so druge tekoče naloge, predvsem v pogledu preskrbe z osnovnimi živiljanskimi artikli v našem doseganju gospodarskemu razvoju, odvrne pozornost vinogradništvu kot zelo važni pačniki našega kmetijstva. Danes pa smo že dosegli tisto stopnjo razvoja našega gospodarstva, ki nam omogoča, da v prihodnjih letih lahko posvetimo mnogo večjo pozornost in nudimo tudi potrebna materialna sredstva za dvig tudi našega vinogradništva, ki rapidno propada in zahteva nujne rešitve.

Po izvolitvi delovnega predsednika je kongres pozdravil zastopnik vlade LR Srbije, ki je podal nekaj osnovnih misli v zvezi z obnovbo vinogradništva. Poudaril je pripravljenost državnega vodstva, da s potrebnimi krediti v prihodnjih letih zagotovi dvig našega kmetijstva.

Direktor Pokrajinskega zavoda za vinogradništvo in sadjarstvo v Sremskih Karlovcih inž. Dragoslav Milišavljević je v svojem referatu »Stanje vinarstva v LR Srbiji in mre za njegovo zboljšanje« poudaril, da so naša vina nekaj uživala mnogo večji sloves na svetovnem trgu. Odkar pa so v svetu s pomočjo znanosti in tehniko kvallitetno vina dvignili, pa so naša vina začela zaostajati. Po statističnih podatkih je bila naša džava 1. 1921 po površini vinogradov v Evropi na četrtem mestu, in sicer za Francijo, Italijo in Španijo. Pred izbruhom druge svetovne vojne smo bili na sedmem mestu, ker so nas prehitile Portugalska, Madžarska in Romunija. V toku zadnje vojne pa je proizvodnja vina v svetu na splošno zelo padla, po vojni pa so povsod začeli s forisranom obnovbo, tako da so v l. 1950 celo predvojno proizvodnjo presegli. Zaradi nadproducije vina stojo na pragu nove vinske krize. LR Srbija prideva po statističnih podatkih 52 % od celokupne pro-

vzročajo različni špekulantki.

Vseh teh problemih pa je v danem letu presegla tudi v Vinici. Nekateri kmetje so vozili domov cele vozove moke, med njimi mnogi povsem iz spekulantskih namenov, češ moka je razmeroma poceni, prasiči pa se draže, čemu ne bi s kupljeno moko krmili prasiči. Da je to v današnjih časih vsega

zahteva, da se moka in mast se ne bodo podražili.

Gospodarski svet FLRJ je obvestil, da se moka, sladkor in mast ne bodo podražili. To obvestilo je bilo potrebno zaradi tega, ker so zaradi neresničnih vesti o podražitvi teh stvari nekateri ljudje začeli mrzljivo nakupovati moko, mast in sladkor in si delati zaloge. Zaradi tega je ponekod trenutno zmanjkalih teh predmetov.

Nakupovalna mrzljica je zajela tudi nekatere predele v Sloveniji. Nekateri kmetje so vozili domov cele vozove moke, med njimi mnogi povsem iz spekulantskih namenov, češ moka je razmeroma poceni, prasiči pa se draže, čemu ne bi s kupljeno moko krmili prasiči. Da je to v današnjih časih vsega

zahteva, da se moka, sladkor in mast se ne bodo podražili.

Občinski ludski odbor je že pokazal nekaj dobro, posebno pozneje vrste jabolk. Neizkorisceni možnosti za razvoj sadjarstva je zelo veliko, saj se načrtovalo dodeliti tudi nekaj s sadjarstvom, razen redkih posameznih naprednih kmetovalev, ki imajo pri tem že precej izkušenj. Korist sadjarstva je končno spoznal tudi upravni odbor kmetijske zadruge. Sklenil je kupiti nekaj prevoznih in prenosnih škrolipnic za sadno drevje. Tudi okrajski ludski odbor je izdal odločno obvezno členščino ter škrolipnico sadnega drevja, občinski ludski odbor pa bo skrbel, da se bo odlok izvajal. Naprej neki sadjarji, ki so se sadjarstvu oprijeli že pred leti, bodo letos ob bogati sadni letini imeli prav od prodaje sadja največ dohodka.

OBCINSKI LJUDSKI ODBOR JE ŽE POKAZAL NEKAJ USPEH

Pri reorganizaciji občinskih odborov sta bila prejšnja KLO Stari trg in Predgrad združena v eno občino s sedežem v Predgradu. To seveda ni po volji Starotrinjan, kajti za sedežem občine odhaja sedaj iz Starega trga še pošta, preseila pa se je tudi že državljana postaja. Predgrad je naravnou središču občine, v novem zadruženem domu pa bodo te dni dobili prostore vsi

Poznate Putnikovo avtobusno zvezo z Ljubljano?

Drugi teden že vozi iz Novega mesta čez Trebnje v Ljubljano in nazaj avtobus novomeške podružnice »Putnika«.

Nova zvezka se bo, kot vse kaže, pričakovati številnim potnikom, ki imajo službene in zasebne opravke v Ljubljani. Posebno ugaja ljudem, ugoden čas odhoda in prihoda avtobusa. Ob šestih zjutraj odpelje avtobus z Glavnega trga v Novem mestu, postane vmes v Trebnjem ob 6.35, ob osmih pa je že v Ljubljani. Ob petih popoldne se avtobus vraca izpred hotela Union v Ljubljani, tako da lahko službeni potniki opravijo tudi zasebna pota do oddoda. Stevilo potnikov narašča iz dneva v dan. V avtobusu, ki je opremljen z radijskim sprejemnim aparatom in gremcem zraka, je postavljenih 19 nadvse udobnih sedežev, tako da je potovanje v Ljubljano pravcati užitek. Brez za-

mudnih vmesnih postankov, ki motijo marsikaterega potnika, človeku sicer že skorajda dolgočasna vožnja do Ljubljane hitro poteka.

Avtobus vozi v Ljubljano vsak torek, sredo, četrtek in petek. Ob sobotah, nedeljah in ponedeljkih je na razpolago za kolektivne, skupinske izlete po želji.

Posameznim sindikalnim podružnicam, podjetjem, društvom, skupinam igralcev itd se nudi prilika cenene skupinske vožnje. Za take izlete računa Putnik po 60 dinarjev za prevoženo kilometr, pri čemer pa stojin ne računa. Novo mesto (in Dolenjska sploh, saj gre avtobus na željo kamoroli) je z novim avtobusom pridobil pomembno prometno sredstvo, nova, ugodna zvezka z Ljubljano pa je ureščila dolgoletno željo Dolenjcov, da bi imeli z glavnim mestom naše republike hitrejše zvezke.

DGLASUJTE V »DOLENJSKEM LISTU«

Glavnih vmesnih postankov, ki motijo marsikaterega potnika, človeku sicer že skorajda dolgočasna vožnja do Ljubljane hitro poteka.

Avtobus vozi v Ljubljano vsak torek, sredo, četrtek in petek. Ob sobotah, nedeljah in ponedeljkih je na razpolago za kolektivne, skupinske izlete po želji. Posameznim sindikalnim podružnicam, podjetjem, društvom, skupinam igralcev itd se nudi prilika cenene skupinske vožnje. Za take izlete računa Putnik po 60 dinarjev za prevoženo kilometr, pri čemer pa stojin ne računa. Novo mesto (in Dolenjska sploh, saj gre avtobus na željo kamoroli) je z novim avtobusom pridobil pomembno prometno sredstvo, nova, ugodna zvezka z Ljubljano pa je ureščila dolgoletno željo Dolenjcov, da bi imeli z glavnim mestom naše republike hitrejše zvezke.

Ijali ob vsakih volitvah, potem pa jih ijdovati na več videlo do prihodnjih volitev. Reči moramo se da delo Fronte pripravljajo na volitve občinske in okrajne mestne volitve kot volitve čisto ozkega gospodarskega značaja, ki naj se omejijo le na osnovne gospodarske probleme posameznega terena. Imamo pa tudi sovražnike socializma, ki skušajo s takimi parolami že danes nastopati v zvezi s pripravami na volitve. V nekaterih občinah so predvsem razni kulaški elementi, ki skušajo nastopati s čisto gospodarskimi kandidaturami, ki pa bodo imeli možnost nastopati sami, če ne bomo znali dovolj široko politično postaviti takih problemov. Z raznimi pretiranimi obljudbami v komunalni politiki, v borbi proti »umazani politiki« kot oni pravijo, če naj gre politika proč, skušajo izkoristiti partikularistične tendence na našem terenu. Če hočemo to preprečiti, moramo predvsem celotno volitveno akcijo izvajati izrazito v političnem smislu, do maksimalne mere povezovati našo volitveno akcijo in volitve s celotno našo gospodarsko politiko, celotno politiko naše države sploh, z našo zunanjim politiko, z borbo naše države za socialističen neodvisnost in z borbo za utrjevanje socialističnih elementov v svetu sploh; skratka: volitvena akcija, ki jo vodi Fronta, mora biti v najožji zvezi s celotno politiko naše socialistične izgradnje. Moramo jo odočilno povezati z borbo za neodvisnost naše države, z utrjevanjem naših vojski. Ni mogoče govoriti o posameznih problemih občinskih, okrajnih in mestnih odborov, ne da bi jih povezovali z vsemi temi problemi tudi neposredno z vprašanjem utrjevanja naše vojske. Mislim, da se o tem v naših političnih akcijah sploh mnogo premalo govorja in da mnogo premalo poudarjamo pomen, ki ga v borbi za socialističen neodvisnost, za utrjevanje socialističnih odnosov v zunanjji politiki, predstavlja prav izgradnja naše vojske.«

»Imamo ljudi, ki smatrajo, da bi bilo treba voditi občinske, okrajne in mestne volitve kot volitve čisto ozkega gospodarskega značaja, ki naj se omejijo le na osnovne gospodarske probleme posameznega terena. Imamo pa tudi sovražnike socializma, ki skušajo s takimi parolami že danes nastopati v zvezi s pripravami na volitve. V nekaterih občinah so predvsem razni kulaški elementi, ki skušajo nastopati s čisto gospodarskimi kandidaturami, ki pa bodo imeli možnost nastopati sami, če ne bomo znali dovolj široko politično postaviti takih problemov. Z raznimi pretiranimi obljudbami v komunalni politiki, v borbi proti »umazani politiki« kot oni pravijo, če naj gre politika proč, skušajo izkoristiti partikularistične tendence na našem terenu. Če hočemo to preprečiti, moramo predvsem celotno volitveno akcijo izvajati izrazito v političnem smislu, do maksimalne mere povezovati našo volitveno akcijo in volitve s celotno našo gospodarsko politiko, celotno politiko naše države sploh, z našo zunanjim politikom, z borbo naše države za socialističen neodvisnost in z borbo za utrjevanje socialističnih elementov v svetu sploh; skratka: volitvena akcija, ki jo vodi Fronta, mora biti v najožji zvezi s celotno politiko naše socialistične izgradnje. Moramo jo odočilno povezati z borbo za neodvisnost naše države, z utrjevanjem naših vojski. Ni mogoče govoriti o posameznih problemih občinskih, okrajnih in mestnih odborov, ne da bi jih povezovali z vsemi temi problemi tudi neposredno z vprašanjem utrjevanja naše vojske. Mislim, da se o tem v naših političnih akcijah sploh mnogo premalo govorja in da mnogo premalo poudarjamo pomen, ki ga v borbi za socialističen neodvisnost, za utrjevanje socialističnih odnosov v zunanjji politiki, predstavlja prav izgradnja naše vojske.«

BORIS KRAIGHER

Vinogradniško-vinarski kongres v Vršcu

Ugotovitve in sklepi kongresa so važni tudi za Dolenjsko

Od 25. do 27. septembra t. l. je bil v Vršcu kongres vinogradnikov in kletarjev, katerga se je udeleželo preko 400 delegatov iz vseh vinorodnih predelov naše države. Ce izvzamemo zvezne konference vinogradniških in sadjarških strokovnjakov, ki je bila v januarju 1949 sklicana v Sremskih Karlovcih, je pravzaprav bil to prvi povojni kongres vinogradnikov, ki je imel za cilj, da obdelava osnovno problematiko našega vinogradništva ter sprejme potrebne sklepe, da se ta vaja panova našega kmetijstva gospodarstva dvigne na višje nivo. Iz LR Slovenije se je kongresa udeležilo preko 70 delegatov, med njimi tudi 10 iz novomeškega in ēnomaljskega okraja.

Inž. B. Briza je v svojem referatu na vse vinogradništvo pri nas ter o ukrepih za njegovo dvig predvsem obdelal stanje v LR Srbiji.

Referent je izpeljal, da vodilni vinske kleti:

1. Uvesti kontrole po zakonu o vinu;

2. rajonizirati naše vinograde; 3. izboljšati sortiment; 4. zgraditi primerno vinske kleti;

5. nabaviti potrebne kletarske opreme in enočolske sredstva; 6. vzgojiti strokovni kadri; 7. razširiti assortiment vina ter 8. izvesti tipizacijo naših vina.

Inž. B. Briza je v svojem referatu na vse vinogradništvo pri nas ter o ukrepih za njegovo dvig predvsem obdelal stanje v LR Srbiji.

Kdo daje in kdo prejema v Beli krajini

V svojem obsežnem članku »Bela krajina pred volitvami« je tov. France Košir, predsednik okrajnega ljudskega odbora v Črnomlju, 31. oktobra 1952 v »Dolenjskem listu« nakanjal vrsto problemov, ki živo zanimajo belokranjskega kmeta, delavca in ljudskega izobraženca. Osnovna misel članka tovariša predsednika je v tem, da slonita rast in napredek gospodarstva, s tem pa dviga življenske ravni belokranjskega delovnega človeka, na občinskih ljudskih odborih. Samo v tesni povezavi in nenehnem sodelovanju z uprav-

nimi odbori splošnih kmetijskih zadrug bodo občine lahko uspešno reševala številna vprašanja dviganja kmetijske proizvodnje, uspešnega razvoja komunalnega vprašanj in podobno.

Tovariš predsednik Košir je članek zaključil z besedami: »... Nič pa ne bomo dosegli z nepravilnim tolmačenjem naših ukrepov in z večnim tariantjem in »dokazovanjem«, da je Bela krajina revna in da se Bela krajini ničesar ne nudi.« Naj potrdimo te besede z nekaterimi številkami, kdo v Beli krajini prejema in kdo daje.

V zadnjih 3 letih: 283 milijonov proračunskih in ostalih izdatkov, dohodov pa le 76 milijonov

Vsi se zavedamo, kaj nam je pomenila Bela krajina v narodnoosvobodilni vojni in kaj nam pomeni danes, ko učimo naše otroke, da je pravzaprav vsa Bela krajina s svojimi ljudmi in prirodo vred en sam spomenik naše ljudske revolucije. Številke, ki jih bomo navedli, naj služijo aktivistom, frontnim in partijskim organizacijam in vsakomur v Beli krajini le kot dokaz, da je v resnicu nepošteno in obrabljeno tariantje in večno jedikovanje, da se »Beli krajini ničesar ne nudi«. V razmerah, v kakršnih gradimo temelje naše nove ureditve, ko iz lastnih sil vseh naših ljudi postavljamo industrializacijo in elektrifikacijo, kot pogoj naše bodoče blaginje, je dobila Bela krajina od skupnosti toliko, kolikor je država lahko dala. Prav gotovo pa samo pri tem ne bo ostalo, tudi v Beli krajini bodo zrasle še nove tovarne in podjetja, predvsem pa bo iz leta v letu rasla splošna pomoč za dvig in vsestranski razvoj belokranjskega kmetijstva. Vse to, kar je Bela krajina dobila po vojni, pa že sedaj odločno pobija govorice večnih nezadovoljstev in starih reakcionarjev, ki niso bili nikoli zadovoljni z NOB in njenimi pridobitvami.

Izdatki po okrajnih proračunih za leta 1950, 1951 in 1952 znašajo skupno 200 milijonov 580 tisoč dinarjev. Dohodki v teh treh letih pa so znašali: od kmetov in obrtnikov je okraj prejel 76 milijonov in 565.000 dinarjev, ostalo pa so krili delavci in republiški prispevki. Za letos predvideva okrajni proračun 113 milijonov dinarjev izdatkov, dohodkov pa bo od privavnega sektorja 53 milijonov dinarjev.

Poleg proračunskih pa so bili v okraju še drugi izdatki. Za nabavo telefona in Adleščih iz Preloke je bilo vloženih 8 milijonov dinarjev. Za novo podeželja je bilo v zadnjih treh letih prispevanih 12 milijonov dinarjev, 1046 invalidov v okraju pa je prejelo n. pr. čez 30 milijonov dinarjev invalidin v vzdrževalnin. Za elektrifikacijo vasi, ki primaša v Belo krajino napredek in dvig gospodarstva slehernemu posamezniku, je bilo samo v zadnjih treh letih plačanih 33 milijonov dinarjev.

Skupno je bilo od leta 1950 do 1952 v okraju izplačanih 283 milijonov dinarjev, dohodkov pa je bilo v tem času le 76 milijonov 566.000 dinarjev. Vse ostalo, ki krila republiška vlada kot svoj prispevki k uravnoteženju proračuna OLO Črnomelj in za izravnavo izdatkov za socialne podpore ter obnovi Bele krajine. Del republiških posmoči se kaže seveda tudi v republiških investicijah. Kmetje so v teh treh letih

plačali 69 milijonov 880.000 dinarjev, obrtniki 4 milijone 956.000 dinarjev, ostali poklici pa 1 milijon 520.000 dinarjev dakov.

Primerjajmo prispevki za skupnost po posameznih poklicih. Letos bodo na prenos kmetje — teh pa je v okraju 4449 — plačali 43 milijon dinarjev dakov ali povprečno na eno gospodarstvo 9600 dinarjev. Obrtniki — teh je v Beli krajini 200 — bodo plačali 5 milijonov 200.000 dinarjev dakov ali povprečno po 21.000 dinarjev. Nasprotno pa bo 560 delavcev v okraju prispevalo skupnosti 90 milijonov dinarjev ali povprečno po 190.000 dinarjev na osebo.

Da bo stvar še razumljivejša: v Strojnem pletilstvu bo 31 delavcev letos prispevalo skupnosti 8 milijonov

nim odbori splošnih kmetijskih zadrug bodo občine lahko uspešno reševala številna vprašanja dviganja kmetijske proizvodnje, uspešnega razvoja komunalnega vprašanj in podobno.

Tovariš predsednik Košir je članek zaključil z besedami: »... Nič pa ne bomo dosegli z nepravilnim tolmačenjem naših ukrepov in z večnim tariantjem in »dokazovanjem«, da je Bela krajina revna in da se Bela krajini ničesar ne nudi.« Naj potrdimo te besede z nekaterimi številkami, kdo v Beli krajini prejema in kdo daje.

Belokranjsko sadjarstvo in vino-

gradništvo zahteva posebnih poglabljaj in bomo o tem v Dolenjskem listu še obširno pisali. Ko pa že razpravljam o narodnem dohodku in njegovem dakov, še nekaj primerjav:

Marsikdo verjetno še ne ve, da ponekod v Beli krajini vsako leto dozorijo fige, kakor v Primorju in na Goriškem! Takšno ugodno podnebje naravnost kliče po umnenju sadjarstvu in vino-

gradništvu, kakor seveda tudi pa zelenjadarstvu in vrtnarstvu! Primerjamo še gornje stroški za obdelovanja 1 ha vinograda s stroški za obdelavo hektarja sadovnjaka: stroški obdelave 1 ha sadovnjaka (za jabolka) znašajo n. pr. 5688 dinarjev, za pridelek (povprečen!) 2400 kg jabolk pri ceni 15 dinarjev/kg pa dobimo 36.000 dinarjev! Na 1 ha n. pr. lahko dobimo 2150 kg češenj, zanje pa 64.500 dinarjev... Sončna Bela krajina pa je doslej vsako leto češnje in zgod-

re in ostali tobačni izdelki pocenili za približno 20%, pa se je v Beli krajini, zapušilo kar celih 33 milijonov 546.000 dinarjev. V tem oziru nismo bili skromni, saj n. pr. poraba sladkorja daleč zaostaja za pozaganim tobakom!

Tako številke. Kogar zanimajo, si jih lahko podrobnejše ogleda na okrajnem ljudskem odboru v Črnomlju. V tem članku pa so hotele samo odgovoriti na napačno trditev nekaterih Belokranjcev, da se baje »Beli krajini ničesar ne nudi«. Nasproto je res. In ko si bo s pomočjo svoje oblasti, katero je Bela krajina v jeku krvavih borb sama ustvarjala od leta 1944 dalje, belokranjski človek s pametnim gospodarstvom dvigoval narodni dohodek, bo sprevidel še marsikdo, da je tudi Bela krajina bogata. To bogastvo pa si moramo znati ustvariti s pridom naših rok in v skupnih prizadevanjih vseh, ki jim je blagor drage Bele krajine pri srcu.

Marsikdo verjetno še ne ve, da ponekod v Beli krajini vsako leto dozorijo fige, kakor v Primorju in na Goriškem!

Takšno ugodno podnebje naravnost kliče po umnenju sadjarstvu in vino-

gradništvu, kakor seveda tudi pa zelenjadarstvu in vrtnarstvu! Primerjamo še gornje stroški za obdelovanja 1 ha vinograda s stroški za obdelavo hektarja sadovnjaka: stroški obdelave 1 ha sadovnjaka (za jabolka) znašajo n. pr. 5688 dinarjev, za pridelek (povprečen!) 2400 kg jabolk pri ceni 15 dinarjev/kg pa dobimo 36.000 dinarjev! Na 1 ha n. pr. lahko dobimo 2150 kg češenj, zanje pa 64.500 dinarjev... Sončna Bela krajina pa je doslej vsako leto češnje in zgod-

re in ostali tobačni izdelki pocenili za približno 20%, pa se je v Beli krajini, zapušilo kar celih 33 milijonov 546.000 dinarjev. V tem oziru nismo bili skromni, saj n. pr. poraba sladkorja daleč zaostaja za pozaganim tobakom!

Tako številke. Kogar zanimajo, si jih lahko podrobnejše ogleda na okrajnem ljudskem odboru v Črnomlju. V tem članku pa so hotele samo odgovoriti na napačno trditev nekaterih Belokranjcev, da se baje »Beli krajini ničesar ne nudi«. Nasproto je res. In ko si bo s pomočjo svoje oblasti, katero je Bela krajina v jeku krvavih borb sama ustvarjala od leta 1944 dalje, belokranjski človek s pametnim gospodarstvom dvigoval narodni dohodek, bo sprevidel še marsikdo, da je tudi Bela krajina bogata. To bogastvo pa si moramo znati ustvariti s pridom naših rok in v skupnih prizadevanjih vseh, ki jim je blagor drage Bele krajine pri srcu.

Marsikdo verjetno še ne ve, da ponekod v Beli krajini vsako leto dozorijo fige, kakor v Primorju in na Goriškem!

Takšno ugodno podnebje naravnost kliče po umnenju sadjarstvu in vino-

gradništvu, kakor seveda tudi pa zelenjadarstvu in vrtnarstvu! Primerjamo še gornje stroški za obdelovanja 1 ha vinograda s stroški za obdelavo hektarja sadovnjaka: stroški obdelave 1 ha sadovnjaka (za jabolka) znašajo n. pr. 5688 dinarjev, za pridelek (povprečen!) 2400 kg jabolk pri ceni 15 dinarjev/kg pa dobimo 36.000 dinarjev! Na 1 ha n. pr. lahko dobimo 2150 kg češenj, zanje pa 64.500 dinarjev... Sončna Bela krajina pa je doslej vsako leto češnje in zgod-

re in ostali tobačni izdelki pocenili za približno 20%, pa se je v Beli krajini, zapušilo kar celih 33 milijonov 546.000 dinarjev. V tem oziru nismo bili skromni, saj n. pr. poraba sladkorja daleč zaostaja za pozaganim tobakom!

Tako številke. Kogar zanimajo, si jih lahko podrobnejše ogleda na okrajnem ljudskem odboru v Črnomlju. V tem članku pa so hotele samo odgovoriti na napačno trditev nekaterih Belokranjcev, da se baje »Beli krajini ničesar ne nudi«. Nasproto je res. In ko si bo s pomočjo svoje oblasti, katero je Bela krajina v jeku krvavih borb sama ustvarjala od leta 1944 dalje, belokranjski človek s pametnim gospodarstvom dvigoval narodni dohodek, bo sprevidel še marsikdo, da je tudi Bela krajina bogata. To bogastvo pa si moramo znati ustvariti s pridom naših rok in v skupnih prizadevanjih vseh, ki jim je blagor drage Bele krajine pri srcu.

Marsikdo verjetno še ne ve, da ponekod v Beli krajini vsako leto dozorijo fige, kakor v Primorju in na Goriškem!

Takšno ugodno podnebje naravnost kliče po umnenju sadjarstvu in vino-

gradništvu, kakor seveda tudi pa zelenjadarstvu in vrtnarstvu! Primerjamo še gornje stroški za obdelovanja 1 ha vinograda s stroški za obdelavo hektarja sadovnjaka: stroški obdelave 1 ha sadovnjaka (za jabolka) znašajo n. pr. 5688 dinarjev, za pridelek (povprečen!) 2400 kg jabolk pri ceni 15 dinarjev/kg pa dobimo 36.000 dinarjev! Na 1 ha n. pr. lahko dobimo 2150 kg češenj, zanje pa 64.500 dinarjev... Sončna Bela krajina pa je doslej vsako leto češnje in zgod-

re in ostali tobačni izdelki pocenili za približno 20%, pa se je v Beli krajini, zapušilo kar celih 33 milijonov 546.000 dinarjev. V tem oziru nismo bili skromni, saj n. pr. poraba sladkorja daleč zaostaja za pozaganim tobakom!

Tako številke. Kogar zanimajo, si jih lahko podrobnejše ogleda na okrajnem ljudskem odboru v Črnomlju. V tem članku pa so hotele samo odgovoriti na napačno trditev nekaterih Belokranjcev, da se baje »Beli krajini ničesar ne nudi«. Nasproto je res. In ko si bo s pomočjo svoje oblasti, katero je Bela krajina v jeku krvavih borb sama ustvarjala od leta 1944 dalje, belokranjski človek s pametnim gospodarstvom dvigoval narodni dohodek, bo sprevidel še marsikdo, da je tudi Bela krajina bogata. To bogastvo pa si moramo znati ustvariti s pridom naših rok in v skupnih prizadevanjih vseh, ki jim je blagor drage Bele krajine pri srcu.

Marsikdo verjetno še ne ve, da ponekod v Beli krajini vsako leto dozorijo fige, kakor v Primorju in na Goriškem!

Takšno ugodno podnebje naravnost kliče po umnenju sadjarstvu in vino-

gradništvu, kakor seveda tudi pa zelenjadarstvu in vrtnarstvu! Primerjamo še gornje stroški za obdelovanja 1 ha vinograda s stroški za obdelavo hektarja sadovnjaka: stroški obdelave 1 ha sadovnjaka (za jabolka) znašajo n. pr. 5688 dinarjev, za pridelek (povprečen!) 2400 kg jabolk pri ceni 15 dinarjev/kg pa dobimo 36.000 dinarjev! Na 1 ha n. pr. lahko dobimo 2150 kg češenj, zanje pa 64.500 dinarjev... Sončna Bela krajina pa je doslej vsako leto češnje in zgod-

re in ostali tobačni izdelki pocenili za približno 20%, pa se je v Beli krajini, zapušilo kar celih 33 milijonov 546.000 dinarjev. V tem oziru nismo bili skromni, saj n. pr. poraba sladkorja daleč zaostaja za pozaganim tobakom!

Tako številke. Kogar zanimajo, si jih lahko podrobnejše ogleda na okrajnem ljudskem odboru v Črnomlju. V tem članku pa so hotele samo odgovoriti na napačno trditev nekaterih Belokranjcev, da se baje »Beli krajini ničesar ne nudi«. Nasproto je res. In ko si bo s pomočjo svoje oblasti, katero je Bela krajina v jeku krvavih borb sama ustvarjala od leta 1944 dalje, belokranjski človek s pametnim gospodarstvom dvigoval narodni dohodek, bo sprevidel še marsikdo, da je tudi Bela krajina bogata. To bogastvo pa si moramo znati ustvariti s pridom naših rok in v skupnih prizadevanjih vseh, ki jim je blagor drage Bele krajine pri srcu.

Marsikdo verjetno še ne ve, da ponekod v Beli krajini vsako leto dozorijo fige, kakor v Primorju in na Goriškem!

Takšno ugodno podnebje naravnost kliče po umnenju sadjarstvu in vino-

gradništvu, kakor seveda tudi pa zelenjadarstvu in vrtnarstvu! Primerjamo še gornje stroški za obdelovanja 1 ha vinograda s stroški za obdelavo hektarja sadovnjaka: stroški obdelave 1 ha sadovnjaka (za jabolka) znašajo n. pr. 5688 dinarjev, za pridelek (povprečen!) 2400 kg jabolk pri ceni 15 dinarjev/kg pa dobimo 36.000 dinarjev! Na 1 ha n. pr. lahko dobimo 2150 kg češenj, zanje pa 64.500 dinarjev... Sončna Bela krajina pa je doslej vsako leto češnje in zgod-

re in ostali tobačni izdelki pocenili za približno 20%, pa se je v Beli krajini, zapušilo kar celih 33 milijonov 546.000 dinarjev. V tem oziru nismo bili skromni, saj n. pr. poraba sladkorja daleč zaostaja za pozaganim tobakom!

Tako številke. Kogar zanimajo, si jih lahko podrobnejše ogleda na okrajnem ljudskem odboru v Črnomlju. V tem članku pa so hotele samo odgovoriti na napačno trditev nekaterih Belokranjcev, da se baje »Beli krajini ničesar ne nudi«. Nasproto je res. In ko si bo s pomočjo svoje oblasti, katero je Bela krajina v jeku krvavih borb sama ustvarjala od leta 1944 dalje, belokranjski človek s pametnim gospodarstvom dvigoval narodni dohodek, bo sprevidel še marsikdo, da je tudi Bela krajina bogata. To bogastvo pa si moramo znati ustvariti s pridom naših rok in v skupnih prizadevanjih vseh, ki jim je blagor drage Bele krajine pri srcu.

Marsikdo verjetno še ne ve, da ponekod v Beli krajini vsako leto dozorijo fige, kakor v Primorju in na Goriškem!

Takšno ugodno podnebje naravnost kliče po umnenju sadjarstvu in vino-

gradništvu, kakor seveda tudi pa zelenjadarstvu in vrtnarstvu! Primerjamo še gornje stroški za obdelovanja 1 ha vinograda s stroški za obdelavo hektarja sad

„No, tega pa do danes res nisem vedela...“

Tako nam je prejšnji teden dejala Lukšičeva mati v Sentjoštvu nad Stočami, ko smo ji povedali, da izhaja v Novem mestu že tretje leto Dolenjski list. In ko smo ji še razložili, o čem piše vsak teden naši dolenški lokalni časopisi, je bila takoj zato, da jo uvrstimo med stalne naročnike.

»Pa kar plačala bom za vse leto 1953 naprej, ima človek potem med letom manj skrb s položnicami in pošto!« je še dejala in se nasmejala, ko je zvedela, da je s tem brezplačno nezgodno zavarovana kot vsi stalni naročniki lista, ki imajo poravnano naročino. Tudi v novoletnem nagradnem žrebanju, ki ga bomo priredili v januarju, bo sodelovala.

Lukšičeva hiša pa ni edina, kjer Dolenjskega lista še nimajo. Čeprav smo posebno v zadnjih dveh mesecih prav v novomeškem okraju dobili precej novih naročnikov, pa je še precej družin, kjer člani OF svojega glasila še nimajo. Veliko je hiš, kjer ne bero ljude ne Slovenskega poročevalca, ne Kmečkega glasu in tudi ne Dolenjskega lista. Res je, da marsikje za naš časopis še vedno ne vedo.

»Mi nikamor ne pridevemo« je potožila neka ženica v podgorjanski vasi, smo ji pokazali Dolenjski list, »pa tudi za ta časopis dozdaj res nismo vedeli...« Ali so tu odbori OF naredili svojo dolžnost? Prav gotovo ne! Kako prav je imel tovarš Zupanc, ko je na sestanku v Irči vasi dejal: »V marsikje hiši se ženska nima s kom pogovoriti, iz časopisa pa bi vsak teden

lahko zvedela vse, kar jo mora zanimati! Vsak bi moral nekaj storiti, da bi se branje naših listov razširilo, predvsem pa velja to za naš lokalni časopis!«

»Prosim vas, pošljite mi takoj Dolenjski list, če morete, še ta teden!« nam je pred dnevi pisal vodnik Marijan Huč iz Vojne pošte št. 3402 iz Karlovca.

»Ker mi Dolenjski list, ki si ga izposojam od tov. Vrančarja, močno ugaja, sem se odločil, da si ga naročim. Khrati nakazujem četrtletno naročino,« je pisal 31. oktobra tovarš Ivan Petrič, šef železniške postaje v Rosalnici.

Meri Kopič iz Trebče vasi 25 pri Dvoru piše: »Prosim pošljite vaš list mojemu bratu k vojakom, poloznico za naročino pa meni! Prejmite tovarš pozdrave! Bratov naslov je: Ivan Božič, mornar, Vojna pošta 4412/14 — Lovran.«

Bratu Vinku, ki je pri vojakih v Bitolju v Makedoniji, je pred dnevi naročil Dolenjski list tudi tov. Ciril

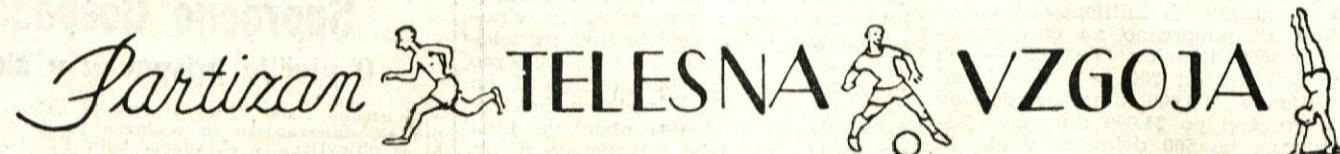
Spronger iz Petrove vasi pri Črnomlju, tovarš Ivan Zafič iz Volčkove vasi pri Šentjerneju pa je poslal kar pet nabolovnih naročnikov.

Iz vseh krajev države nam pišejo dolenski fantje, ki so pri vojakih v vrstah JLA, kako jim je več naš list. Tovarš Ludvik Sladek, major iz Knina, obljublja, da bo skrbel za nove naročnike med Dolenjci v Dalmaciji. Kapetan Andrej Palunčič iz Kravujevca ga je naročil s 1. novembrom, poročnik Poldi Merhar pa piše iz Zarkovega v Srbiji takole:

»Ker sem imel na dopustu priliko videti, da prinaša Dolenjski list res mnogo novic iz naših krajev, želim postati reden naročnik in bralec Vašega tečnika. Prosim Vas, da mi list posljite s 1. novembrom.«

Več sto takih in podobnih naročil, dopisnic in pisem iz zadnjih mesecov govori, da bomo lahko še v miskateri belokranjski, dolenski in kočevski vasi lahko slišali tudi tako opazko kot smo jo v Šentjoštu pod Gorjanci:

»Za Dolenjski list pa do danes res nismo vedeli...«

Nogometno prvenstvo Ljubljanske skupine

TVD Partizan (Novo mesto) : ŠK Amater (Ljubljana) 9:3 (5:2)

Tudi drugo prvenstveno tekmo na domaćem igrišču so Novomeščani gladko dobili. Odlikovalo so jih vse one vrline, ki smo jih opazili že na zadnji tekmi. Fantje so pokazali, kaj je trebaigrati, in dali pošteno lekcevijo gostom, ki so nastopali z zavestjo, da bo njihova zmaga v Novem mestu lahka. Čeprav v njihovem moštvi igraje nekateri igralci, ki so nastopali že v ligaških tekmanih, niso pokazali nič posebnega. Poletu razigranata domačinjost gostje niso mogli kaj in je moral njihov vratar devetkrat pobrati žogo iz mreže.

Domači vratar je svojo nalogo rešil z zadovoljivosti, zameril mu moramo le namerni prekres nad nasprotnim igralcem, čemur je sledila enajstmetrovka in drugi gol za goste. Obrambi je bil Kapetan, kot navadno, zanesljiv. Ludve pa tudi v svojih najboljših čas-

sih ni dal boljše igre. Srednji krilec Stari svoj posel zelo dobro razume in je enako koristen napadu kakor obrambi. Stranska krilca sicer za njim precej zaostajata, vendar nista zagrešila težjih napak. Od napadateljev sta najbolj ugajala Toni in Vesel. Prvi je zabil 4 gol, drugi pa 3. Zadovoljila sta tudi Horvat in Tomo, ki sta dala vsak po 1 gol. Bosna se je zelo trudil, vendar smo ponovno opazili, da ne vdriča do konca.

Z nedeljsko igro domačih smo v splošnem lahko zadovoljni. Sistematično delo neumorenega trenerja Doljaka je rodil uspeh, ki gotovo ni zadnji. Tekmi je prisostovalo nad 500 gledalcev, ki so zadovoljni odhajali s Stadiona. Sodnik Žitnik iz Ljubljane je bil prav dober.

K. J.

TVD Partizan (Novo mesto) : NK Svoboda (Ljubljana) 3:3 (3:1)

V nedeljo so morali novomeški nogometniški zasedi, da se ustanovi naši v Ljubljani, kjer so v prvenstveni tekmi Ljubljanske skupine dosegli samo polovico uspeh. Zmagao jim je prečiščiški sodnik Logar, ki je očitno v namenom z vsako odločitvijo škodoval Novomeščanom. Cim so prodriči do nasprotne nogometne kategorije prostora, je piskal namišljen prekrek in zaustavil igro. Nasprotno pa je dopustil, da je pri stanju 3:2 Novomeščanom nasprotni napadalec držal Bosno za roko in ga tako oviral, da ni mogel intervenerati, ko je drugi nasprotnik igralec prosto streljal na vrata Novomeščan.

Najboljšo igro sta predvedla Vesel in Hrovat. Vsak je tudi enkrat potresel nasprotnikovo mrežo. Sicer prodornega Tonja je tokrat skoraj popolnoma onemogočil sami polovici uspeh. Zmagao jim je prečiščiški sodnik Logar, ki je očitno v namenom z vsako odločitvijo škodoval Novomeščanom. Cim so prodriči do nasprotne nogometne kategorije prostora, je piskal namišljen prekrek in zaustavil igro. Nasprotno pa je dopustil, da je pri stanju 3:2 Novomeščanom nasprotni napadalec držal Bosno za roko in ga tako oviral, da ni mogel intervenerati, ko je drugi nasprotnik igralec prosto streljal na vrata Novomeščan.

Najboljšo igro sta predvedla Vesel in Hrovat. Vsak je tudi enkrat potresel nasprotnikovo mrežo. Sicer prodornega Tonja je tokrat skoraj popolnoma onemogočil sami polovici uspeh. Zmagao jim je prečiščiški sodnik Logar, ki je očitno v namenom z vsako odločitvijo škodoval Novomeščanom. Cim so prodriči do nasprotne nogometne kategorije prostora, je piskal namišljen prekrek in zaustavil igro. Nasprotno pa je dopustil, da je pri stanju 3:2 Novomeščanom nasprotni napadalec držal Bosno za roko in ga tako oviral, da ni mogel intervenerati, ko je drugi nasprotnik igralec prosto streljal na vrata Novomeščan.

Veliko je se ljudi in mladini, ki stoji ob strani in se vključi v »Partizana«. Prav tudi ljudje pa veda največ povedati, da društvo ne prva ne dela, ni množično itd. Pridruži k nam v telovadnicu, tam boste pridružiti, kaj je velik!

-KO

Okrožno prvenstvo v namiznem tenisu za mladince in člane v Črnomlju

TD »Partizan« v Črnomlju priredi v nedeljo, 16. novembra ob 13. uri v gimnaziji telovadnici okrožno prvenstvo v namiznem tenisu za člane in mladince v Črnomlju.

Vsako društvo lahko nastopi največ z dvema članoma in dvema mladincema, v konkurenči mladincov in v parih. Igra se po sistemu izpadanja za poedince in za pare.

Prosimo vse društva, da prineso s seboj vsaj dve žogic. Prijava posljeti na naslov: Kolarč, gimnazija — Črnomelj.

Referent za igre: Marjan Kolarč

Sodnik Logar je bil pristanski in je sedil v škodo Novomeščanom. Tudi publike, ki je v splošnem navajala za Novomeščane, je izražala svoje negodovanje nad očitno kričiščimi odločitvami v korist Svobode. Ta bodo prvenstvo Ljubljanske skupine bomo objavili v prihodnji številki.

K. J.

Oglas v »Dolenjskem listu« — zanesljiv uspeh!

najhitro in brez napora ubiti vero v ljudeh, vero v svobodo. Ker pa teži mogoči veri ne moreš kar hitro do živega, ker je ni moč ubiti, so začeli ubijati ljudi. Potem so jih pokopavali kar na njivah, morda zato, ker so upali, da bo dež v neblagoslovijem zemlj prej razjedel srca in scefral iz njih in trdo živo ver med krite in crve. Seveda, vse to se je godilo v znanih nekakšne dvatisočletne kulture in pod zaščito najvišjega blagoslova kot bogu dopadljivo dejanje.

A na grobeh je pomlad priklicala rože; ljudje so bili veseli in so govorili otkrog, da jih je dež in iz oči jim je nekaj gorelo...

Lahi so trdili, da so jih nanesli ljudje in po hrbitih je padalo... Po gozdovih pa so se vse mogočne oglašale puške...

Dolne Laze so bile vse do tisočdevetstočetinstridesete zime izrazita slovenska družina, ki so tam stanovale ali posedovala nekaj malorodnih kosov zemlje, v tej vasi mali raj na zemlji. Kulturbundvci, ki so bili globoko prepričani o plemenitosti svojega kulturnega poslanstva, si niso nameščali mogli kaj, da ne bi od časa do časa izčisnili skozi zobe Slovencem takele človečanske zamislji:

»Pride čas in Hitler in takrat pride na nas raj. Z vašimi glavami pa bomo tlakovali ceste od Semiča preko Črmoš-

nja in vse serpentine preko Roga do Kočevja.« Ce je kakega fanta iz soščinskih slovenskih vasi zanesla dobra volja, ali morda že prepola glava v kočevsko gospodarstvo, so ga brez nepotrebni besed ali hrupa nekoliko raztezali in vrgli pred prag. A pri vsem tem so nestrpno čakali, kdaj se bo starja Jugoslavija sedenska, da se bo mogoči po razvojeni dolenški cesti pripreljeti Hitler in se jim vreči v objem.

Sreča jim je bila mila; Jugoslavijo je res vzel vrag v nekaj dnevin, saj so temu pripravili tudi nekateri naši častitelji stari generali. Zato so na hitro roko posekali nekaj smrek in jih obeljene postavili pri Klemenčetu, medne pa napeli platno s »Heil Hitler!« in s kljukastimi križi. Nemški tanki in avtomobili so srečno podvajali slavolok, a že prvi visoko naloženi italijanski kamion je platno z napisom imenitno scefral in tako je tudi moral biti. Italijani so se nameščali ugnezdzili v šoli in izobesili svojo zastavo.

Skozi poletje in kasneje v jeseni je prihajalo Kočevarjem vse bolj jasno v zavest, da rajha k njim ne bo, da ga bo moral sami iskat. Grizlo jih je le, kako bi s Slovenci. Ko je bilo vendar že toliko sej, katere vse bi bilo dobro spraviti pod zemljo. Tretji november 1941. leta jim je prišel kot nalašč, da se so vsaj nekajko sprostili svoje skozi zobe Slovencem takele človečanske zamislji:

»Pride čas in Hitler in takrat pride na nas raj. Z vašimi glavami pa bomo

tlakovali ceste od Semiča preko Črmoš-

nja in vse serpentine preko Roga do Kočevja.« Ce je kakega fanta iz soščinskih slovenskih vasi zanesla dobra volja, ali morda že prepola glava v kočevsko gospodarstvo, so ga brez nepotrebni besed ali hrupa nekoliko raztezali in vrgli pred prag. A pri vsem tem so nestrpno čakali, kdaj se bo starja Jugoslavija sedenska, da se bo mogoči po razvojeni dolenški cesti pripreljeti Hitler in se jim vreči v objem.

Sreča jim je bila mila; Jugoslavijo je res vzel vrag v nekaj dnevin, saj so temu pripravili tudi nekateri naši častitelji stari generali. Zato so na hitro roko posekali nekaj smrek in jih obeljene postavili pri Klemenčetu, medne pa napeli platno s »Heil Hitler!« in s kljukastimi križi. Nemški tanki in avtomobili so srečno podvajali slavolok, a že prvi visoko naloženi italijanski kamion je platno z napisom imenitno scefral in tako je tudi moral biti. Italijani so se nameščali ugnezdzili v šoli in izobesili svojo zastavo.

Skozi poletje in kasneje v jeseni je prihajalo Kočevarjem vse bolj jasno v zavest, da rajha k njim ne bo, da ga bo moral sami iskat. Grizlo jih je le,

kako bi s Slovenci. Ko je bilo vendar že toliko sej, katere vse bi bilo dobro spraviti pod zemljo. Tretji november 1941. leta jim je prišel kot nalašč, da se so vsaj nekajko sprostili svoje skozi zobe Slovencem takele človečanske zamislji:

»Pride čas in Hitler in takrat pride na nas raj. Z vašimi glavami pa bomo

tlakovali ceste od Semiča preko Črmoš-

nja in vse serpentine preko Roga do Kočevja.« Ce je kakega fanta iz soščinskih slovenskih vasi zanesla dobra volja, ali morda že prepola glava v kočevsko gospodarstvo, so ga brez nepotrebni besed ali hrupa nekoliko raztezali in vrgli pred prag. A pri vsem tem so nestrpno čakali, kdaj se bo starja Jugoslavija sedenska, da se bo mogoči po razvojeni dolenški cesti pripreljeti Hitler in se jim vreči v objem.

Sreča jim je bila mila; Jugoslavijo je res vzel vrag v nekaj dnevin, saj so temu pripravili tudi nekateri naši častitelji stari generali. Zato so na hitro roko posekali nekaj smrek in jih obeljene postavili pri Klemenčetu, medne pa napeli platno s »Heil Hitler!« in s kljukastimi križi. Nemški tanki in avtomobili so srečno podvajali slavolok, a že prvi visoko naloženi italijanski kamion je platno z napisom imenitno scefral in tako je tudi moral biti. Italijani so se nameščali ugnezdzili v šoli in izobesili svojo zastavo.

Skozi poletje in kasneje v jeseni je prihajalo Kočevarjem vse bolj jasno v zavest, da rajha k njim ne bo, da ga bo moral sami iskat. Grizlo jih je le,

kako bi s Slovenci. Ko je bilo vendar že toliko sej, katere vse bi bilo dobro spraviti pod zemljo. Tretji november 1941. leta jim je prišel kot nalašč, da se so vsaj nekajko sprostili svoje skozi zobe Slovencem takele človečanske zamislji:

»Pride čas in Hitler in takrat pride na nas raj. Z vašimi glavami pa bomo

tlakovali ceste od Semiča preko Črmoš-

nja in vse serpentine preko Roga do Kočevja.« Ce je kakega fanta iz soščinskih slovenskih vasi zanesla dobra volja, ali morda že prepola glava v kočevsko gospodarstvo, so ga brez nepotrebni besed ali hrupa nekoliko raztezali in vrgli pred prag. A pri vsem tem so nestrpno čakali, kdaj se bo starja Jugoslavija sedenska, da se bo mogoči po razvojeni dolenški cesti pripreljeti Hitler in se jim vreči v objem.

Sreča jim je bila mila; Jugoslavijo je res vzel vrag v nekaj dnevin, saj so temu pripravili tudi nekateri naši častitelji stari generali. Zato so na hitro roko posekali nekaj smrek in jih obeljene postavili pri Klemenčetu, medne pa napeli platno s »Heil Hitler!« in s kljukastimi križi. Nemški tanki in avtomobili so srečno podvajali slavolok, a že prvi visoko naloženi italijanski kamion je platno

Dolenjske Toplice

Na rodiljskem sestanku proti koncu janške šolskega leta je bil sprejet sklep, da se v Dolenjskih Toplicah osnuje Društvo prijateljev mladine. To logo so sprejeli zastopniki starcev in množičnih organizacij, vendar do danes društvo še ni organizirano. Čas bi bil, da bi se vtiči tisti kot tudi ostali prijatelji mladine ter vsi, ki jim je bodočnost mladine pri sreči, pobrigali, da bi čimprej priskočo do ustanovitve tega društva! Naloge, ki bi jih imelo društvo, so velike in odgovorne ter ne morajo čakati nobenega odlaganja več.

D. G.

Predgrad ob Kolpi

V nedeljo 26. oktobra je bil v dvorani zadružne doma zbor volivcev na katerem so izbrali devet kandidatov za volivce v občinski ljudski odbor. Vas Predgrad, Jelenja vas in Paka tvojijo eno volilno enoto in bodo volivci teh treh vasi 7. decembra izvolili tri odbornike v občinski ljudski odbor. Zborni volivci se je udeležili tudi ljudski poslanec naše doline, tovaris Janez Žunč, ki se zelo zanima za gospodarstvo poljske doline in nam je povedal marsikaj poučnega.

Zadružni dom je tik pred dograditvijo. Kmalu se bosta vselili v novo urejeno prostoročno doma v prvem nadstropju občinski ljudski odbor in matični urad. Do zadružnega doma sta že napeljana tudi telefon in telegraf, v katerem pa bo še električna. Jame za drogove od transformatorja proti vasi že kopijo, kajti tovaris Jože Zeleznikar od Elektro-Ljubljane je obljubil, da bo prvega decembra v poljski dolini posvetila električna! Upamo, da bo to mogoče že za 29. november — na dan Republike.

Dolnja Podgora

Lovec in gospodar lovške družine Stari trgi, Pavel Frice iz Dolenje Podgorje, je v treh dneh podrl kar dva divja prašiča. S prvim se je srečal v nedeljo 26. oktobra. Ta je tehtal okrog 100 kg, drugega pa je ustrelil v sredo 29. oktobra; bil je težak okrog 50 kg. Letos je izredno veliko željava in se mrcino boli zadržujejo v tem letu, kot so se druga leta. Vsi, ki so bili deležni pečencev na uplenjenih svinj, pravijo, da je bila zelo dobra in željio lovec se več takega blagrat!

R.

Jerneja vas

Senat okrajne sodišča v Metliki je ob sodil Janeza Strucelja, posestnika iz Jerneja vasi pri Dobličah zaradi krivovrstva na štiri mesece zapora, plačilo škode lovški družini v znesku 4200 din ter vseh pravdnih stroškov. Strucelj je letos v januarju ali februarju ustrelil srno, pri tem mrharškim poslu pa ga je založil okrajni logar Niko Babič iz Miklarjev. Ko je Strucelj zagledal logarja, je dvignil na njegovo in se je moral na hitro umakniti, sicer bi lahko prišlo do zločina. Mislimo, da je kazen štiri meseca zapora, plačilo srne 4200 din in stroškov postopka za tako dejanje prenizka!

Pr.

Stari trg ob Kolpi

Prvega novembra opoldne je bila na popolnščišču žalna proslava za padlimi borci in žrtvami fašističnega terorja, ki počivajo na tem pokopališču. V spomin na žrtve je spregovoril nekaj topilih besed član občinskega odbora. Zvezne borcev Jože Lavrenčič, moški pevski zbor iz Predgradja pa je pod vodstvom tovaris Jozeta Smalejja star, zapel dve pesmi, prav tako pa je tudi mlada godba iz Predgrada pod istim vodstvom zaigrala nekaj žalostnik. Žalni svečanosti je prisotstvovalo veliko ljudi iz vse občine, pokopališče pa je bilo vse v cvetju.

ek-

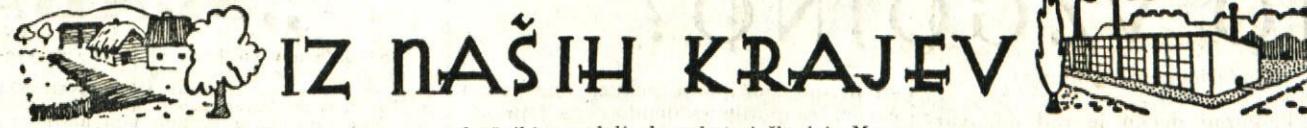
Doblička gora

6. novembra dopoldne smo pokonili Marjito Sporar, staro 36 let. Bila je dobra, partizanska mama in delavka. Zaradi pregašnja v letih NOB je v hajkah zbolela, smrт pa je posledica trpljenja v letih vojne. Da je bila med ljudmi močno priljubljena, je pričala tudi velika udeležba na njenem pogreb. Prisko je preces ljudi tudi iz Crnomlja, igrala pa je ji črnomaljska godba. Ak.

Temenica

Cepraz spadamo pod okraj Ljubljana, radi beremo Dolenski list, saj smo na meji novomeškega okraja in seveda prav Doljenji. Radi beremo novice iz naših krajev in zato se bomo sedaj tudi večkrat oglašili.

Z Temenici imamo novoustanovljeno pravstoljno gasilsko četo, ki je te dni dobila

novo motorno brizgalno. Na tem mestu se zahvaljujemo vsem, ki so nam na kakršenčoli način pomagali, da smo prišli do potrebnega brizgalne. Sklenili smo, da pričemo drugo leto z gradnjom gasilskega doma, seveda, če bodo ljudje v bodoče pokazali toliko razumevanja kot so ga dosegaj. Treba bo veliko naporov, sredstev in prostovoljnega dela, toda če se bomo vsi zavzeli zato in vsak po svoji moči pomagali, bomo dom tudi postavili! Gasilski dom bi bil v ponos Temenici, pa ne samo v ponos, tudi v korist vsem prebivalcem.

Opomba uredušča: Temeničanom želimo veliko uspeha pri njihovem prizadevanju in prosimo, da se še kaj oglasi!

Dragatuš

Za dragatuško občino je nekaj gospodarska pridobitev uvedba rednih sejmov v Dragatušu. Prvi redni sejem 15. oktobra so smatrali domaćini za svoji praznici, sejem tudi prav dobro uspel. Prigrahanj je bilo 180 glav goveje živine, 20 voz miladih plemenskih svinj in tudi nekaj konj. Kupcev ni bilo veliko, ker še niso bili obveščeni bo jih pa prav gotovo več na prihodnjem sejmu. Odslej bodo v Dragatušu redni mesečni sejmi vsako drugo sredo v mesecu.

A. Š.

Veliki Gaber

Za Dan mrtvih smo lepo okrasili med drugimi tudi grob padlih partizanov, v katerem počiva 39 borcov, ki so dali življenja za svobodo. Med njimi je mlad poročnik Jože Miklič iz Dobrepola. Na grob so prišli tudi njegovi svojci, starci, brat in sestra, ki so prinesli lepe vence.

Gledali smo njegovo mater, Ni jokala, pač pa s ponosom rekla, da nake ne bi njen sin in tisoči drugih padlo, tudi ne bi uživali svobode. Čast takim materam! Prav bi bilo, da bi tam skupen grob postavili spomenik ali vsaj spominsko ploščo.

J. J.

Delo mladine na nižji gimnaziji v Mokronogu

Kmalu po pričetku šolskega leta je bil na naši nižji gimnaziji ustanovljen mladinski aktiv, ki ga vodi učitelj Stanislav Pleskočev. Aktiv je že pokazal nekaj uspehov.

Na prvem sestanku smo izvolili vodstvo in napravili načrt dela. Ustanovili smo razne krožne, ki vsi že delujejo. Na čast VI. kongresu KPJ smo na predverje konresa zakurili veliki kres, ki je bil edini v dolini, naznani pa je po delovnim ljudem, da se pričanja zgodovinski Jugoslavije, na katerem so zbrani najboljši ljudje iz vse države. Na dan začetka konresa smo skupno z mladinskim aktivom Mokronoga odigrali šahovski dvoboje s predstavnikom Ljudske milice in tudi znagali z rezultatom 11:5. Sodelovali smo tudi pri pravslavi na čast VI. kongresa.

Za dan mrtvih smo okrasili partizanske grobove in sodelovali pri žalni komemoraciji na pokopališču, kjer smo obujali spomine na padle borce. Gimnaziski mladinski pevski zbor, pod vodstvom ravnatelja tovaris Vilka Videčnika, je zapel dve pesmi. Škoda le, da je bila udeležba na tej lepi žalni svečanosti tako majhna.

Sedaj se vztrajno pripravljamo na pravslavo 29. novembra, Dneva republike.

Šmihel pri Novem mestu

V nedeljo dopoldne 9. novembra je bil pri nas občini zahodni kmetijski zadruge in občini zbor volivcev, na katerem smo izvolili kandidate za okrajski ljudski odbor ter delegate za volivce zbor prizajalcov. Za kandidate v okrajski ljudski odbor so izvolili ljudje Ivana Stanglja iz Gotne vasi, Franca Gačnika st. iz Bredu in Marijo Gros iz Šmihela. Vse tri poznajo kot gospodarsko in politično razglejane ljudi ter so preprčani, da bo vsak izmed njih znal zastopati v ljudskem odboru splošno interesu svoje volilne enote, kakor tudi interesu skupnosti. Nas volilna enota voli v okrajni ljudski odbor enega odbornika.

Prav tako so člani splošne kmetijske zadruge izvolili šest delegatov za volivce člena sveta prizajalcov ter enega delegata v Okrajno trgovsko zbornico. Tudi te so izbrali iz vrst najboljših zadružnjikov.

Iz kratkega poročila o poslovanju zadruge, ki ga je podal predsednik tovaris Ivan Stangl, je razvidno, da se zadružna krepko razvija in se trudi za dvig kmetijstva v svojem okolju. Ob zaključku polletnega poslovanja je občini zbor zadruge določil precejsev vsote od čistega dobitka za razne pospeševalne odseke. Zadruga je kupila škropivo za sadno dreve in ga daje članom zastonj na razpolago, poleg tega pa je preskrbeli tudi skropilnice. Za pospeševanje kmetijskega šolstva je določila za štipendije slušateljem kmetijske šole na Grmu, 50.000 dinarjev, za pomoč kmetovalem pri nakupu plemenske živine 50.000 din., za rodovnikarja 50.000 din., za nakup močnati krmil pa 50.000 din. Zadruga razpolaga tudi že z nekaterimi stroji, v načrtu pa ima nakup traktorja z vsemi priključki in moderno mlatilnico. Kaže, da se posamezni kraji oziroma kmetovalci premalo poslužujejo ugodnosti, ki jim jih daje njihova zadruga. Kredit za kmetijsko šolstvo se sploh ne črpa, prav tako ne kredit za popravilo vaških potov, čeprav so ta popravila nujno potrebna. Zadruga je določila tudi preces denarja za gradnjo peršč. Na zboru so začeli.

Le nekaj minut po sedmi uri je etvoril zbor tov. Ajdič, nakar je nad 200 volivcev izbrali delovno predstavstvo s tov. Makson Sornom in prisrednikom tov. Marto Silo in tov. Luzarjem. Za tem je podal zverno počelo delu mestnega odbora tovaris Milan Breščak, iz katerega je razvidno velika prizadevnost odbora pri dvigu standarda našega prebivalstva, na drugi strani pa tudi sodelovanje in pomembno prebivalstvo s prostovoljnimi deli pri preuređitvi ceste in ostalih deli pri opščini mesta. Velik.

Le nekaj minut po sedmi uri je etvoril zbor tov. Ajdič, nakar je nad 200 volivcev izbrali delovno predstavstvo s tov. Makson Sornom in prisrednikom tov. Marto Silo in tov. Luzarjem. Za tem je podal zverno počelo delu mestnega odbora tovaris Milan Breščak, iz katerega je razvidno velika prizadevnost odbora pri dvigu standarda našega prebivalstva, na drugi strani pa tudi sodelovanje in pomembno prebivalstvo s prostovoljnimi deli pri preuređitvi ceste in ostalih deli pri opščini mesta. Velik.

Le nekaj minut po sedmi uri je etvoril zbor tov. Ajdič, nakar je nad 200 volivcev izbrali delovno predstavstvo s tov. Makson Sornom in prisrednikom tov. Marto Silo in tov. Luzarjem. Za tem je podal zverno počelo delu mestnega odbora tovaris Milan Breščak, iz katerega je razvidno velika prizadevnost odbora pri dvigu standarda našega prebivalstva, na drugi strani pa tudi sodelovanje in pomembno prebivalstvo s prostovoljnimi deli pri preuređitvi ceste in ostalih deli pri opščini mesta. Velik.

Le nekaj minut po sedmi uri je etvoril zbor tov. Ajdič, nakar je nad 200 volivcev izbrali delovno predstavstvo s tov. Makson Sornom in prisrednikom tov. Marto Silo in tov. Luzarjem. Za tem je podal zverno počelo delu mestnega odbora tovaris Milan Breščak, iz katerega je razvidno velika prizadevnost odbora pri dvigu standarda našega prebivalstva, na drugi strani pa tudi sodelovanje in pomembno prebivalstvo s prostovoljnimi deli pri preuređitvi ceste in ostalih deli pri opščini mesta. Velik.

Le nekaj minut po sedmi uri je etvoril zbor tov. Ajdič, nakar je nad 200 volivcev izbrali delovno predstavstvo s tov. Makson Sornom in prisrednikom tov. Marto Silo in tov. Luzarjem. Za tem je podal zverno počelo delu mestnega odbora tovaris Milan Breščak, iz katerega je razvidno velika prizadevnost odbora pri dvigu standarda našega prebivalstva, na drugi strani pa tudi sodelovanje in pomembno prebivalstvo s prostovoljnimi deli pri preuređitvi ceste in ostalih deli pri opščini mesta. Velik.

Le nekaj minut po sedmi uri je etvoril zbor tov. Ajdič, nakar je nad 200 volivcev izbrali delovno predstavstvo s tov. Makson Sornom in prisrednikom tov. Marto Silo in tov. Luzarjem. Za tem je podal zverno počelo delu mestnega odbora tovaris Milan Breščak, iz katerega je razvidno velika prizadevnost odbora pri dvigu standarda našega prebivalstva, na drugi strani pa tudi sodelovanje in pomembno prebivalstvo s prostovoljnimi deli pri preuređitvi ceste in ostalih deli pri opščini mesta. Velik.

Le nekaj minut po sedmi uri je etvoril zbor tov. Ajdič, nakar je nad 200 volivcev izbrali delovno predstavstvo s tov. Makson Sornom in prisrednikom tov. Marto Silo in tov. Luzarjem. Za tem je podal zverno počelo delu mestnega odbora tovaris Milan Breščak, iz katerega je razvidno velika prizadevnost odbora pri dvigu standarda našega prebivalstva, na drugi strani pa tudi sodelovanje in pomembno prebivalstvo s prostovoljnimi deli pri preuređitvi ceste in ostalih deli pri opščini mesta. Velik.

Le nekaj minut po sedmi uri je etvoril zbor tov. Ajdič, nakar je nad 200 volivcev izbrali delovno predstavstvo s tov. Makson Sornom in prisrednikom tov. Marto Silo in tov. Luzarjem. Za tem je podal zverno počelo delu mestnega odbora tovaris Milan Breščak, iz katerega je razvidno velika prizadevnost odbora pri dvigu standarda našega prebivalstva, na drugi strani pa tudi sodelovanje in pomembno prebivalstvo s prostovoljnimi deli pri preuređitvi ceste in ostalih deli pri opščini mesta. Velik.

Le nekaj minut po sedmi uri je etvoril zbor tov. Ajdič, nakar je nad 200 volivcev izbrali delovno predstavstvo s tov. Makson Sornom in prisrednikom tov. Marto Silo in tov. Luzarjem. Za tem je podal zverno počelo delu mestnega odbora tovaris Milan Breščak, iz katerega je razvidno velika prizadevnost odbora pri dvigu standarda našega prebivalstva, na drugi strani pa tudi sodelovanje in pomembno prebivalstvo s prostovoljnimi deli pri preuređitvi ceste in ostalih deli pri opščini mesta. Velik.

Le nekaj minut po sedmi uri je etvoril zbor tov. Ajdič, nakar je nad 200 volivcev izbrali delovno predstavstvo s tov. Makson Sornom in prisrednikom tov. Marto Silo in tov. Luzarjem. Za tem je podal zverno počelo delu mestnega odbora tovaris Milan Breščak, iz katerega je razvidno velika prizadevnost odbora pri dvigu standarda našega prebivalstva, na drugi strani pa tudi sodelovanje in pomembno prebivalstvo s prostovoljnimi deli pri preuređitvi ceste in ostalih deli pri opščini mesta. Velik.

Le nekaj minut po sedmi uri je etvoril zbor tov. Ajdič, nakar je nad 200 volivcev izbrali delovno predstavstvo s tov. Makson Sornom in prisrednikom tov. Marto Silo in tov. Luzarjem. Za tem je podal zverno počelo delu mestnega odbora tovaris Milan Breščak, iz katerega je razvidno velika prizadevnost odbora pri dvigu standarda našega prebivalstva, na drugi strani pa tudi sodelovanje in pomembno prebivalstvo s prostovoljnimi deli pri preuređitvi ceste in ostalih deli pri opščini mesta. Velik.

Le nekaj minut po sedmi uri je etvoril zbor tov. Ajdič, nakar je nad 200 volivcev izbrali delovno predstavstvo s tov. Makson Sornom in prisrednikom tov. Marto Silo in tov. Luzarjem. Za tem je podal zverno počelo delu mestnega odbora tovaris Milan Breščak, iz katerega je razvidno velika prizadevnost odbora pri dvigu standarda našega prebivalstva, na drugi strani pa tudi sodelovanje in pomembno prebivalstvo s prostovoljnimi deli pri preuređitvi ceste in ostalih deli pri opščini mesta. Velik.

Le nekaj minut po sedmi uri je etvoril zbor tov. Ajdič, nakar je nad 200 volivcev izbrali delovno predstavstvo s tov. Makson Sornom in prisrednikom tov. Marto Silo in tov. Luzarjem. Za tem je podal zverno počelo delu mestnega odbora tovaris Milan Breščak, iz katerega je razvidno velika prizadevnost odbora pri dvigu standarda našega prebivalstva, na drugi strani pa tudi sodelovanje in pomembno prebivalstvo s prostovoljnimi deli pri preuređitvi ceste in ostalih deli pri opščini mesta. Velik.

<p

ALI JE TO VZGOJNO?

(Nadaljevanje in konec)

HINAVSCINA

Mlada mati je iz dneva v dan polna lepih besed za vzgojo svoje osemletne hčerke. Mnogo jih priopoveduje, kako gradi so hinavski ljudje. Vsako priliko uporabi, da s konkretnim primerom, slonečim na napakih bližnjih sosedov, kritizira hinavščino. Končno je dekletce že tolkanj slišalo o hinavščini, da vse povsod vidi same hinave. Največja hinavščina je v otrokovih očeh seveda soseda, ki često prihaja k materi na klepet.

Nekega dne pa se mladi materi ne ljubi razgovarjati se s sosedo. Ko vidi skozi okno, da prihaja v njenem stanovanju, se brž skrije v sobo, hčerkpa pa priča, kako naj sosedi odgovori.

Sosedna potrka na vrata. »Zvolite naprej! — »Dober dan, mama! Kje je mama? — »Oh, mama pa ni doma! Že pred eno uro je odšla z doma! — »No, nič zato, bom pa jutri prišla!« se poslovni sosed.

Lepo, kaj? Ali je bilo potrebno deklino vpeljavati v metode hinavščine in laži? Ali bi ne bilo preprosto, če bi mati sama rekla sosedu: »Danes pa zares ne utegnem... Toliko imam dela. Pridite jutri, prosim!«

LAZ

Stiriletni sinček je svoji materi poslovo pripovedoval marsikaj, kar mu je brijna domišljija narekovala. Ni lajal, le v domišljiji je pretirala. Mati pa tega ni razumela, zato je bil sinček pogosto tepen. Na moživo vprašanje, zakaj vendar otroka tepe, je vzkliknila: »Moram ga odvaditi laži! Kaj pa vendar misli? Razvadil se bo in lagal ko Turek...«

Kmalu zatem sta se mati in sinček peljala z vlakom na obisk k sorodnici.

Kako naj starši pravi'no vzgajajo svoje otroke in — sebe

(Ob letosnjih številkah »Mladega sveta«)

Pravilni in pametni vzgoji otrok morajo posvečati tako država (šole, organizacije itd.) kot starši največjo skrb. Od take vzgoje ni odvisno samo kleno, moralno in umsko zdravje naroda, temveč tudi sreča staršev samih, saj je dobro vzgojen otrok, to se pravi človek, ne samo koristen udružbe in skupnosti, temveč tudi ponos in veselje svojih staršev. Vzgoja je pa težka stvar, ne zahteva le nazorsko pravilno usmerjenih in moralno čistih vzgojiteljev (staršev in drugih), ampak tudi poznavanje otrokovega duševnega sveta. Kajti otrokova duševnost, ves njegov doživljajski svet, preprost, pa hrkrati tako zapleten, je, da porabim staro primer, žlahten vrtec, ki ga je treba znati obdelovati in gojiti, če hočemo, da bo rodil tudi žlahten cvet in sad.

Vprašanjem vzgoje, zlasti vzgoje novega socialističnega človeka, kar mora biti prva skrb na vseh, je posvečena poljudno znanstvena revija »Mladi svet«, namenjena vsem vzgojiteljem in ljubiteljem naše mladine. V letosnjem letu (II. letnik) je izšlo doslej osem številk, oziroma štiri dvojne, z velikim in pestro vsebinsko. »Mladi svet« je mnogo več, kakor pove sam naslov ali pa oznaka: list, ki to pravci tekodič pedagoški zborniki, ki na široko in tehtno zajema ter obravnava mnogovrstno pedagoško problematiko ter je namenjen (enako pomembeni) obrem vrsstam vzgojiteljev: staršem in poklicnim, kar je vsekakor njegova velika prednost.

Seveda ni namen te novice, in tudi ne more biti, razčlenjevanje in citiranje bogate vsebine letosnjih števil — list je pač treba brati, oziroma prebirati.

»Bes te plentaj, starina, kod se vlačiš?« me je te dni okaral poštarski, ki je imel cel kup navadnih in priporečenih pisem zame. V belo krajino, pa v Žužemberk (kjer Štefanek, Sestjarni in v Poljanšku dolino, pa na Veliki Gaber in ne vem kam vse me še vlečelo in vabijo, tako da revez res ne vem več komu bi prej ustregel.

Ne zamerite tritedenski zamudi! Imel sem važne opravke. Z reakejo (oziroma raječko, kot ji moja stará pravila!) po zidanicah poseval v eni in njo vred volitve premleva! Na pomoč so me poklicali, bivši župani in žandarji, da bi jimi svetovali, kako bi prišli do maste in spodbude liste 7. decembra.

»Farskičev človek nočemo za kandidata, komunita prav tako ne; kaj praví Janez, ali niso sredinci najboljši, ha?«

Tako so tipali krog mene kakor lisica okoli ježe.

»Možje reakcionarji, ki ponoči vatikaniske in moskovske radijske postaje na uho vlečete in se v kleti zidanice zapirate, takole vam svetujem: svoje liste postavite, če vas je dovolj in če imate podpisnice za seboj, kaj bi svoje mulec na pošteme liste vtekl, ko tako veste, da jih ljudje ne bodo izvločili.«

Zasajali so kakor tista novomeška frizerka, ki žemlje prodaja in mi stražno zameri, da se je naš list nad trebarske kovačke peke spravil zaradi nedovoljene štampe s ekevi v krihu, nato pa so blejali drug za drugim.

»Aaaa-a-a-a, tako svetuješ, Janez Popotni! Aaaa-a-a-a, da bi svoje liste postavili, he? Ali bi jih, možje reakcionarji?«

Spogledali so se, nato pa je najdebeljši in najstarejši med njimi, spoštovani lastnik zidanice, vstal in slovensko začel:

»Teletai! Mati ne veste, da je zdaj v zidanici zbrana vsa reakacija naše vasi in da nimamo nikogar za seboj! Kako bi torej listo postavljali? Druge strene bomo naveli! Naš kandidat bo Kočarjev Janez, ki mi se tri deset dñin dolguje, tebi, Cesar, pa mleko za zadnjega pol leta, kiu mu ga daješ za pankert! Ti, Šodar, mu ponudi za bolno ženo putrih vina, da bo se bolj naš! Nato pa bomo privili občino, da bo kar pokalo! Pa babe vprežite, dedel, da bodo okoli govorile, da te volitve niso njeni posebnega, da ženskam pravzaprav sploh ni treba na volitve: baba je za v posteljo in kuhinjo, pa morda še za v stalo, kaj bi z volitvami! Hem, hem, mimo zdaj možje, nato pa na delo! Čez mesec dni bomo volili... hem, hem...«

Tako so jo pogrunitali, jaz pa sem se zmužil na čist zrak in globoko izpljuval nesnago, ki se mi je med njihovim čevelj-

kom. Prikupni dečko je rad odgovarjal na vprašanja potnikov, kako mu je ime, koliko je star itd. Vse je vedel. Točno je znal povedati, da je poleti izpolnil štiri leta. Takrat pa je bila že prisad, pač pa je nekega dne pozno zvečer napotila sedemletnega sinčka, naj v temi prelepe nizko ograjo in na sosedovem vrtičku napuli košarico sadik. Sinko je svojo nalogo odlično opravil, mati pa je tativno takole opravila: »Saj ti skopuhui imajo vsega več ko preveč! Se poznalo se jim ne bo za teh par sadik!«

Sprevodnik je zahteval vozno kartou tudi za sinčka, češ da je junaka korenjačke že izpolnil štiri leta. Mati pa se je zlagala:

»Oh, kaj pa mislite, še tri mesece mu manjka do štirih let! No, Tonček, povej stričku, da nisi še star štiri leta!«

Malček pa je posestjal prst in odkritosčno vzkliknil: »Ni res, mamica! Ze poleti sem izpolnil štiri leta!«

Potniki so se zasmiali, sprevodnik pa je muzajoč se napisal vozno kartou za malega potnika. Komaj je odšel, je mati pograbila otroka in ga pričela tepti: »Salamenski smrkavec, ti si krv, da sem moral plačati kazen!«

Otrok je jokal in ves čas, dokler nista z materjo izstopila, skozi solzne oči zaučeno opazoval potnike ter jih z nemim pogledom žalostno vpraševal, zakaj ga je vendar mamica natepla, ko je govoril le resnico.

Na sredini je začeljek. Sprechod je začeljek. Sezul se je in ko sta šla z mamico po kratkem postanku v parku že domov, je mamica šele opazila, da ima sinek na nogi samo en čeveljček, kaj je v časopisu pisalo o tatinah itd.

»Sram jih naj bo, saj se človek kmalu ne bo mogel zanesti niti na lastnega brata!« je vzklikala mati, ki je obsojala tativno, o kateri ji je govoril oče. »Le glejte, otroci, da ne boste, ko boste veliki, tudi vi takšni! Mi smo pošteni ljudje, hvala bogu!« se je hvalila.

Spomladi je mati posejala zelje v prisadišče — mali vrtiček ob hiši. Sem pa bielo staro in ni vzkliklo. Pri sodovih pa so imeli prekrasno prisadišče, polno zeljnih sadik. Mati, ki je bila s sosedovimi sprta, jih ni hotela prositi

»MI SMO POSTENI LJUDJE!«

Ta stavek so pogosto izgovarjali v neki družini s tremi otroci. Otroci so bili na to potihom ponosni, zlasti še, kadar sta se oče in mati pogovarjali, kaj je v časopisu pisalo o tatinah itd.

»Sram jih naj bo, saj se človek kmalu ne bo mogel zanesti niti na lastnega brata!« je vzklikala mati, ki je obsojala tativno, o kateri ji je govoril oče. »Le glejte, otroci, da ne boste, ko boste veliki, tudi vi takšni! Mi smo pošteni ljudje, hvala bogu!« se je hvalila.

Spomladi je mati posejala zelje v prisadišče — mali vrtiček ob hiši. Sem pa bielo staro in ni vzkliklo. Pri sodovih pa so imeli prekrasno prisadišče, polno zeljnih sadik. Mati, ki je bila s sosedovimi sprta, jih ni hotela prositi

»Togotno je topotal z nogami po tleh in se drl do jesihar.

Nic novega ni povedal! Samo to, kar je doma slišal od lastnega očeta, kadar je le-ta zmerjal svojo ženo... — c.

za prisad, pač pa je nekega dne pozno zvečer napotila sedemletnega sinčka, naj v temi prelepe nizko ograjo in na sosedovem vrtičku napuli košarico sadik. Sinko je svojo nalogo odlično opravil, mati pa je tativno takole opravila: »Saj ti skopuhui imajo vsega več ko preveč! Se poznalo se jim ne bo za teh par sadik!«

Sinko je molčal. Pogumno se je smejal, češ da je materino naročilo dobro izvršil. Ko pa je nekoč oče spet pribil: »Mi smo pošteni ljudje!« se je umaknil v temen kot in z začudenjem pogledom streljal v mater. Mati je molčala, njemu pa se je nekaj bolečega zgnal.

Prvi korak v tativno je bil storjen! Ali ga bo pri prihodnji tativni vest še opominjal? Najbrž ne več!

ČEVELJČEK

Stiriletni sinko je odšel z mamico na sredino v parku. Njegov očka je nagle jeze. Mamico pogostoto zmerja in ne varčuje z grdimi izrazi... In vse to v otrokov priročnosti.

Na sredino je sinčka ožnili nov čeveljček. Sezul se je in ko sta šla z mamico po kratkem postanku v parku že domov, je mamica šele opazila, da ima sinek na nogi samo en čeveljček, kajto kdor se hoče spraviti z bogom, se mora pač osteti vseh posvetnih stvari in dati vse, prav vse, tudi kmetijo, vzbogajmo! In starci Nagode, ki ne vse ne za svojo mladostno ljubezen, niti za mladostni gres, se vdi svakou in mabljuj kmetijo. Vse zavoljo svakove hudočeve pobožnosti in nebeskih svisl. Toda šeprav je videl licemerski svak Nagodenovo mladostno ljubezen v dimu pekliškeognja, ta prav lepo živi in kraljuje svemu možu in otrokom na Pustem vrhu. Nagode jo gre sam obiskat in svaku se skoraj izmuze in rok lepa kmetija. Toda on ne odneha. V peku se slabu vid, saj je vendar dim tam dol. In ker je hčerka zelo podobna svoji materi, se je pač zmotiti in tem bical cerkevni formalizem. Kot hud našpontnik avstrijskega v tudi uskrsnega klerikalizma je v svojih dramatičnih stvari takrat kažeščino in farizejstvo. Z vsemi svojimi deli je hotel pravzaprav pokazati, da velja pošteno človeško dejanje več kakor krščansko verovanje.

Sinko je molčal. Pogumno se je smejal, češ da je materino naročilo dobro izvršil. Ko pa je nekoč oče spet pribil: »Mi smo pošteni ljudje!« se je umaknil v temen kot in z začudenjem pogledom streljal v mater. Mati je molčala, njemu pa se je nekaj bolečega zgnal.

Prvi korak v tativno je bil storjen! Ali ga bo pri prihodnji tativni vest še opominjal? Najbrž ne več!

Na sredino je sinčka ožnili nov čeveljček. Sezul se je in ko sta šla z mamico po kratkem postanku v parku že domov, je mamica šele opazila, da ima sinek na nogi samo en čeveljček, kajto kdor se hoče spraviti z bogom, se mora pač osteti vseh posvetnih stvari in dati vse, prav vse, tudi kmetijo, vzbogajmo! In starci Nagode, ki ne vse ne za svojo mladostno ljubezen, niti za mladostni gres, se vdi svakou in mabljuj kmetijo. Vse zavoljo svakove hudočeve pobožnosti in nebeskih svisl. Toda šeprav je videl licemerski svak Nagodenovo mladostno ljubezen v dimu pekliškeognja, ta prav lepo živi in kraljuje svemu možu in otrokom na Pustem vrhu. Nagode jo gre sam obiskat in svaku se skoraj izmuze in rok lepa kmetija. Toda on ne odneha. V peku se slabu vid, saj je vendar dim tam dol. In ker je hčerka zelo podobna svoji materi, se je pač zmotiti in tem bical cerkevni formalizem. Kot hud našpontnik avstrijskega v tudi uskrsnega klerikalizma je v svojih dramatičnih stvari takrat kažeščino in farizejstvo. Z vsemi svojimi deli je hotel pravzaprav pokazati, da velja pošteno človeško dejanje več kakor krščansko verovanje.

Sinko je molčal. Pogumno se je smejal, češ da je materino naročilo dobro izvršil. Ko pa je nekoč oče spet pribil: »Mi smo pošteni ljudje!« se je umaknil v temen kot in z začudenjem pogledom streljal v mater. Mati je molčala, njemu pa se je nekaj bolečega zgnal.

Prvi korak v tativno je bil storjen! Ali ga bo pri prihodnji tativni vest še opominjal? Najbrž ne več!

Na sredino je sinčka ožnili nov čeveljček. Sezul se je in ko sta šla z mamico po kratkem postanku v parku že domov, je mamica šele opazila, da ima sinek na nogi samo en čeveljček, kajto kdor se hoče spraviti z bogom, se mora pač osteti vseh posvetnih stvari in dati vse, prav vse, tudi kmetijo, vzbogajmo! In starci Nagode, ki ne vse ne za svojo mladostno ljubezen, niti za mladostni gres, se vdi svakou in mabljuj kmetijo. Vse zavoljo svakove hudočeve pobožnosti in nebeskih svisl. Toda šeprav je videl licemerski svak Nagodenovo mladostno ljubezen v dimu pekliškeognja, ta prav lepo živi in kraljuje svemu možu in otrokom na Pustem vrhu. Nagode jo gre sam obiskat in svaku se skoraj izmuze in rok lepa kmetija. Toda on ne odneha. V peku se slabu vid, saj je vendar dim tam dol. In ker je hčerka zelo podobna svoji materi, se je pač zmotiti in tem bical cerkevni formalizem. Kot hud našpontnik avstrijskega v tudi uskrsnega klerikalizma je v svojih dramatičnih stvari takrat kažeščino in farizejstvo. Z vsemi svojimi deli je hotel pravzaprav pokazati, da velja pošteno človeško dejanje več kakor krščansko verovanje.

Sinko je molčal. Pogumno se je smejal, češ da je materino naročilo dobro izvršil. Ko pa je nekoč oče spet pribil: »Mi smo pošteni ljudje!« se je umaknil v temen kot in z začudenjem pogledom streljal v mater. Mati je molčala, njemu pa se je nekaj bolečega zgnal.

Prvi korak v tativno je bil storjen! Ali ga bo pri prihodnji tativni vest še opominjal? Najbrž ne več!

Na sredino je sinčka ožnili nov čeveljček. Sezul se je in ko sta šla z mamico po kratkem postanku v parku že domov, je mamica šele opazila, da ima sinek na nogi samo en čeveljček, kajto kdor se hoče spraviti z bogom, se mora pač osteti vseh posvetnih stvari in dati vse, prav vse, tudi kmetijo, vzbogajmo! In starci Nagode, ki ne vse ne za svojo mladostno ljubezen, niti za mladostni gres, se vdi svakou in mabljuj kmetijo. Vse zavoljo svakove hudočeve pobožnosti in nebeskih svisl. Toda šeprav je videl licemerski svak Nagodenovo mladostno ljubezen v dimu pekliškeognja, ta prav lepo živi in kraljuje svemu možu in otrokom na Pustem vrhu. Nagode jo gre sam obiskat in svaku se skoraj izmuze in rok lepa kmetija. Toda on ne odneha. V peku se slabu vid, saj je vendar dim tam dol. In ker je hčerka zelo podobna svoji materi, se je pač zmotiti in tem bical cerkevni formalizem. Kot hud našpontnik avstrijskega v tudi uskrsnega klerikalizma je v svojih dramatičnih stvari takrat kažeščino in farizejstvo. Z vsemi svojimi deli je hotel pravzaprav pokazati, da velja pošteno človeško dejanje več kakor kr